

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Roberti Gaguini

De petrificandi libelli tres
De ad poeticā anhelātis
De mundi cōfundi q̄ omnifariā
fructiferi.

Vdalrici Carinthij pro arte Carminum
Hexastichon.

Optans Aoniū sumpsisse cacumina montis:
Thespiadumq; sibi conciliaſſe choros:
Optans Pieridum cœtus: siue Entea plectra:
Siue quod in cithara flauus Apollo canit.
Optans Daphneis præcingere tempora fertis:
Vel viridi lauro: hic perlegat istud opus.

G. S.

Qui cupis interpres vatum genialis haberi:
Atque supercilio condere digna graui.
Proxima qui Phœbo conari versibus optas:
Hisce rudimentis perdidicisse potes.

41 par. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Symon Recomadoris Angeriacus Ludovico Rege
nēlis Epī secretarius/suo p̄ceptorī & magistro Ro-
to Gaguino/ordis sc̄tē trinitatis & capite p̄sentali

Quos de arte metrica in lucem libellus tuus
stis Gaguine:sic cupida poematū iuuenis
ut quasi uno mille ānorū obuolutū latius
reperit/hos procul falso & bt̄ssimos
osissimos habeat. Quoniā ita hercle
uulos decurriti:ut nihil q̄piā/ non
sum arcanūq̄ fuerit:quin tu Luteco p̄senti/ sed & q̄t
q̄t lapillos scrupulosue pepererit/exploratos strictim
q̄ numeratos scientissime tradideris. Inceps hancine
gravi ac multa sn̄ia referta editionē/cū comptā & niti-
dam/tū diuō ingenij acumine elaboratā/haud iname-
nissimis eloquētiē flosculū ppulchre expolitā effecisti.
Rē p̄fecto audētes iuuenū aios potētissime instructu-
rus. Tandē(q̄d p̄mo ac sublimi ingenio factū nega-
uerit nullus)cōpluscūlas huiusce disciplinē p̄scoꝝ au-
thorū sn̄ias:has rudē & incultū oēm/nec ulla leuitate
sermonē iaciētes:illas assidua int̄ se certatiōe dissiden-
tes:quas dā īextricabiles/haud enodatas:nōnullas ve-
ro(q̄d nō unicus ip̄e arbitror) frigidissimas/mancum
q̄dā pturiētes/familiaritate certū habeo:ducēte nu-
mine/studiosius accuratiusq̄ accumulās:& cōcinnita-
te & suauitate & cōsonantia & claritate & laude plu-
rima tuis ip̄is libellis sane cū utilissimas/tū clarissimas
pegregie describere duxisti utilissimū. At(q̄d m̄to de-
lectabilius iudicari) & caste & recte numerādi modū
oēm examussim p̄docteq̄ designās/una & ludibun-
das q̄sq̄ camoenā ve...es iucūdissime es amplexus:

...cū felicissima tuuētus (cui nō modico es
...tū firmi ac grauis iudicij mītorū ānorū ętas
...nō poetica dignitate/ sed eloquētiā
...clarissimus. Ego vō tete/ quez &
...reptorē sp̄ adiui/ & pitissimū mihi ma
...ulatis honoribz parit magnipendā:
...fulmina/ inť illustres oratores veluti
...haud mediocriter admirari. Vale.

Andegauia Cenomanię comitē/ Ro
berti Cisterciensis monasterij diui Maturini Parisien. mi
nistri/ in libro de arte metificandi Prefatio.

Quę de cōscriēdis versibz inť domesticas sollicitu
dines ip̄e cōscripsi/ ea p̄fectissime Princeps/ inuitus
feci cōmunia. Nā solliciti hoīs/ & inť familiares angus
stias obluētantis/ de lris aliqd accuratius cogitare/ of
ficiū esse nō pōt. Et metri qdē ratio ab his q videri do
cti volunt: ad inanē quandā disciplinā tā p̄tinere iudi
cāt/ q̄ si chr̄ianę religionis/ & bene instituēde vitę es
set inimica. Musas em̄ & dulcia poemata/ ex qbz ver
sificādi industriā pd̄isse sibi psuaserūt/ non aliť ac pe
stem aliquā execrant: existimātq̄: carmina inuenta q̄
dam esse tm̄ lasciuientiu authorz: q iāpridē explosam
illā deorū turbā falsis cęrimonijs coluere. Quāobrē si
ip̄e aduersus huiusce hoīm opinionibz improbatā disci
plinā/ mea scriptiōe attigissem/ fecisse me petulantē ali
quādo p̄timui. Sz cū diuinos hoīes/ et eos maxime q̄s
nostra fides priores habet poetici studiij non ignaros:
quinimo fuisse scientissimos cognoscerem. Nam le
gislator/ & idē propheta Moyses/ nōnulla qdem car

PRAEFATIO AVTE

mine cōscripsit: & literatissimus fidei
dictis poeticis suas ep̄as refertunt: h
atq; Augustinus sumē sapiā p̄fessio
bus metris/suos interdū libros orn
Dei homines cū mihi p̄poneremur
tibus quiddā quod iure expetere
Quo fit: ut de metrica dictione
domesticis curis plurimū īpediatur
scribere: eo p̄sertim tempore/quo
strē atatis hoīes per Gallias nō
bus. Nā metri consummata ratio/ nō
expertes magnā vitę suę portę copiam esse scimus)
comparari potuit nūq̄. Idip̄m enim est/ quod ad de
orum laudes/ & h̄roū clarissima facinora primū: dein
de ad erudiendā plebē in compitis & theatris/ ad re
prehensionē improborū adhibitū fuisse authores tra
dunt. Quo genere usi sunt vetustissimi omnium: atq;
īdem philosophi: quib; omnia fere versibus canere/
id est eloqui mos fuit. Cantores em̄/ ab Homero elo
quiores appellatos eē / Strabo geographus author ē.
Ad quē modum apud Gręcos Empedoclē/ apud lati
nos Varronē & Lucreciū/ nō obscuros authores (Ci
ceronem addo) multa scripsisse Quintilianus asseue
rat. Intellexere siquidem literatissimi hoīes: quæcūq;
metro scripta decori essent: ea cū iucūda & brevia/tū
memoratu facilia magis esse. Proinde rem quam non
ignobilē diuini authores putauere: quę reb; fortit ge
stis æternū splendorē affert: q̄ diuinos ritus exornat:

PRAEFATIO AVTHORIS

et affectus: q̄ domi forisq̄ suis est ob
 huiusmodi ratio nomini dicatā esse volumus:
 in principibꝫ unus es: q̄ cū lras ames:
 Masarꝫ chorus (q̄d de Lino Vergili
 reueat reuerentꝫ assurgere. Nempe q̄
 sapientis hoīes foues & extol
 lras exulcitali plurimos. Qui
 hoc nostrū opusculū tua lectione
 dignū ē: mēto quoq̄ fueris p̄ multis ad
 cā discipulis: cuius ignoratione/p̄claris
 Frācorꝫ rebus forsitan accessit. Itaq̄ hoc no
 stro labore q̄d dignitatis maiores poetę habeāt iu
 cunde cognosceat: ad multiformes quoq̄ versus pure/
 eleganter & concīne cōponēdos/ ita magis ac magis
 erit planatior. Qua semel euntes sublimi ingenio iuue
 nes/eos sponte sua vates imitabunt: quos & suę & p
 egrinę gentis historias/ultra gestorꝫ fidem diuinis car
 minibꝫ celebriores reddidisse/vehementꝫ admiramur.
 Sed iā / ne hmōi studiorꝫ cōsideratio nos longius suis
 cōmodis alliciat/institutū aperiemus. Cuius in partes
 iris distributio a nobis posita est. De metri itaq̄ noīe
 atq̄ diffinitioē/deq̄ lris & syllabis primarijs ip̄ius me
 tri p̄tibꝫ/de syllabarꝫ natura initiuꝫ erit. Pedes deinde
 quibꝫ velut plaustrū rotis carmē pmouet: eorūq̄ ori
 ginē & constantiā/ quidq̄ in versu p̄ter rectas artis p
 ceptioēs liceat p̄curremus. Postremo carminū genera
 quę in vulgationibus latinis authoribus lecta sunt: cū
 eorꝫ exemplis studiosius subiungemus.

DE LITTERIS

De nomine & diffinitione METRORUM

Atina dictio duobus oīno generib;
 1 tur:prosa/& carmine. Illa numeris
 liberior:hoc certis pedibus adēfatu
 nem cōstans/volubili gressu pcedit. Prosa
 mos q̄sq; decere nemo l̄atus ignorat. Prosa autē
 dāmodo peculiaris relicta est. siue q̄ iudicio
 etati/certis habenis distineri: q̄ ab cōpō p̄mū dicti
 di genus inf sapiētes fuisset/discederet/viderint. siue
 q̄ alius(ut i reliqs artib; oīb; videmus) aliud est ora
 tiōis studiū secutus: tanq̄ cuius ingenio esset a natu
 ra distincta facultas q̄da/nec artes oēs/nec dicēdi ge
 nera ad singulos puenire potuisset. Id aut genus qd
 poeticū esse volūt:aliq̄ carmen/aliq̄ metrū/quidā ver
 sum/nōnulli nūeros appellāt. Carmen nō a Carmēte
 (ut scripsit Cremon.) origine ducit: q̄ppe cuius usus
 lōge ante fatidicā mulierē p̄cesserit: s; ideo carmē vo
 cat:q̄ cantib; sit aptū. Metrū:s; id gr̄ce:q̄a certis mē
 suris dimensuz est.nā μέτρον gr̄ca dictiōe mensurā si
 nificare dicūt. Versum:quia artificiosis quibudā flexi
 bus vertit facile/et leuit euoluit. Numeros:q̄ rōnabi
 liter in numerū pedes sunt cōgesti.un̄ Vergi.in Buc.
 numeros memini si verba tenerem.et Philellus ad Pi
 um.2.pont̄.max. Si tibi pro nūeris nūeros fortuna de
 disse: Nō esset capiti tanta corona tuo.Id est: si p car
 minib; fortuna tibi carmina repēdisset. Est aut Ver
 sus:siue carmen/siue metrum/siue numeros appelles:
 certis numeris/pedibus/temporibusq; artificiose oba

aurium atq; animi oblectatiōe canit
 verborū successio. Cuius ut singulas
 elementorū/syllabarūq; & dictio
 est. Aliter em̄/nisi harū rerū cogni
 elegantiam perueniet nemo.

De numero Litterarum.

ad oēm latinā orōnem utimur/Nico
 Euandri mater inuenit: numero qdē
 e.g.l.i.m.n.o.p.r.s.t.u. Postea vero
 reliquę ad gręcās ascitę sunt.f.k.y.x.&.z.Q ve
 ro posteriores latinę adieciuerunt. Alię sunt p̄terea litte
 rę/s; duplices: q̄s ad gręcā t̄m dictiones orthogra
 phi/id est recte scriptorē accommodant. ph.th.&.ch. q̄
 rum oīm quādoquidē figurę vulgatiores habent: de
 nominibus & potestate earū breuiter aliquid dicam.
 Ordo vero ad rem quam scribimus/nihil opus est.

De nominibus litterarum.

Litterarū quędā vocales sūt: quędā semiuocales: alię
 mutę/alię liquidę nominant̄. Pręter vocales.s. a e i o u.
 reliquę sunt cōsonātes omnes: prop̄tea: q̄ nisi cū alijs
 litteris/id est vocalib; iunctę/vocē non reddunt. Vo
 calibus suus est per se sonus. quāobrem a voce quam
 seipsis efficiunt id nomen acceperunt. Inter quas a &
 o robustiore sono efferuntur. Reliquę exilius tinniūt.
 A quidem & o facile nūc corripit/nūc produci queūt.
 E & i rarius. V in medijs syllabis anceps & varia. in
 postremis nunq̄ corripitur. I & u cuz sint vocales/
 vocalibus t̄m appositę/ sua aliquādo dignitate relicta

DE LITTERIS

consonantes frūt. ut lanus. ieiuniū. iocundus. Venus. vita. votū. vulnus. Est inter consonantes quædam quæ potestatis/ cū post q aut g vocali sibi præponit. ut quater. quinquēniū. quomodo. quousque. quousque. uosus. Post s quoq; e vel a subsequens non potest esse consonans. nescit. qd p simphonem/ & per huiusmodi sonum. ut sicut. sicut. sicut. i aut cū huiusmodi sonum in fine syllaba vocali præiuncta/unius consonantis in fine syllabe. ut iupiter. Interposita vero vix potest esse consonans. ut iel. as. aio. aiunt. Quod verū est in his dictionibus. nā in deriuatis aliter est. ut quadrifugus. quorū prima syllaba si sequens dupliciter esset potestate breuiari minime posset. Ver. i. 10. Tū Pallas bijugis fugientē roethæ pter Trañcit. Idē in eodē. Quadrifuges in equos/aduersas pectora tendit. Virē sibi met an teponitur & fit consonans. ut vultur. vulgus. vulnus.

De Semiucalibus.

Semiucalē idcirco appellamus l m n r s : q; a vōcalibus oriunt/ & in seipsas exeunt: habētq; vim quandā vocaliū. Itaq; l si finit syllabā/plenū habet sonū. ut in his dictionibus liquet: aīal. fel. sol. Si in eadē dictione geminat/exilem. ut illido. Mediocrē/cū primo loco ponit. ut liuor. lego. M dictiōi postrema/affert surditatem. ut templum. plūbum. Si præiicit/erit sonatior. ut ma uors. murmur. N purgatiore est sono i fine vocabuli. ut nomē. numē. & quocūq; loco. eā statues/nō erit incōcinna. R crassa est: q; si frequē inturret/nō leniter adaurescit. Precessiōe tñ mutarū/p more subter

lū/horridior erit: aut mītor. ut atramen
 for. probrū. trutina. quas dictiōes aliam
 liquidiōrē sonū reddere/docta auris
 geminata r canina est. S nō inui
 figurā accepit. serpentīnū em so
 sine sibilo/q serpentū vox est/non p
 pro adhibebitu.

De Mutis.

Mutę sunt litterę & qdē vocalis terminā
 tur exitu: & quę aliquod forte vocabulū finiunt/
 obscurę sunt. c. d. f. g. k. p. q. t. Harū em singulę/ f ex
 cepta/in e finiunt. Quāto antiquiores grāmatici f
 semiuocalē esse voluerūt. q̄s non sequit Priscianus: cū
 in f latina nulla dictio terminet. B cum p & ph affi
 tatē habet: atq; inter illas mediū quendā sonū facit: ali
 quidq; aspiratiōis cū pronunciat habet. C tenuis ad
 modū est et lenis: ideo cū g vicinitatē habēs/pro ea se
 pe ponit. Et itē g pro c. ut ligurgus p licurgus. gurgu
 lio p curculio. gaius p caius. D aspirationē oīno res
 puit: ideo media videt in t simplex/ & th. Enimvero
 ab eo qd est θεός deus dicimus. Ad finē etiam dictiōis
 posita/a sono t pparū differt. ut ad. apud. F a quibus
 dam digāma appellat: fuitq; ab Eolibo (ut scribit Tor
 tellius) ad nos deriuata: & in locū ph reposita. p̄ximū
 tñ sonū habet cum u cōsonante. Nā fulgus p vulgus/
 & serfus p seruus antiquos dixisse/testat Priscianus:
 quā pnūciationē Germanos etiā q̄sdā etate nostra ha
 bere vidimus. G tenuissimo est sono: & cum c exili/

DE LITTERIS

cūq; ch aspirato cōmunicat. Aragne em
 & gnosia & chnosia proferunt cōplures
 stra oīno latini habēt. nā eandē vim p
 tinere authores scribūt. Tamen si nōm
 thago/& Karolus cum k scribi velint.
 minis rationē nihil interest: in qua re nō
 asperitatē vocis & toni spectamus.
 sonū q̄ c reddere/multis placet: idē
 uenisse cōmemorant: voluntq; quā
 cum q scribi debere. P cū in dictionib; grēcis scribi
 tur. ut iaphitē. phœbus. pressius sonat. H diminuen
 di/ augendiue flatus causa suscipi solet. Neq; tā littera
 q̄ aspiratiōis nota a grāmaticis esse perhibet. Ad lit
 terā em vel syllabā celerius aut tardius pmouenda;
 nihil potestatis habet. versidici pp̄tea authores parui
 illā faciūt. X q̄ ex grēcis lra est/ semiuocalis dici non
 irrōnabili pōt. nā a vocali incipit/ desinitq; in sonū su
 um. dicimus em ix. Estq; duplex: ptātem habēs gemi
 natē s. Pro cs atq; gs positā fuisse Plinius affirmat. ut
 gregs p grex: & apes p apex. Hac (ut Quintilianus
 ait) tā carere potuimus/ q̄ si nō q̄ssemus. Y (quam
 Pythagoras fert inuenisse) loco i vocalis prorsus ha
 bet: sed accōmodat solis dictionib; grēcis: inuenitq;
 ad pductionē & breuiationē anceps. ut i his vocabu
 lis cypressus. syria. Z a grēcis mutuati nobis sumus:
 quē aliq̄ndo simplicis/ aliquādo duplicatē ptātem ha
 bet. ut gaça. matriço. zethus. Neq; cū his sentio/ q eā
 anseris sibilopnūciāt. sp em ctasse & robuste sonat.

De Liquidis.

vocant l m n r s. Quibus vis est: si eas mutantes antecedentē vocalē ancipitē reddere. hoc est: morari. Corripe dico: si vocalis sua natura mutatur verbi cā. pater/ cuius prima syllaba pater corripit. Persius. Magne pater diuū. & c. in pater hōr dā accipit/ anceps est. Ouid'. de fastis. Hecce roma romani dixere piacula patres. Et itē in heroidibus hunc versu variā esse demonstrat. Iā patrē/ famulosq; petris lucēq; timebā. Alioqui si producta est vocalis/ ea mutare nō licebit. Quod vero n & s muta sibi cōiuncta vocalē faciāt cōem/ nō satis placet Alexādro: q neutrā ligēscere scripsit. Verū ali' Priscianus sentit/ atq; Tortellius. qd verū esse ex authoribus videri solet. Ouidius in. 10. de trās formatis. Piscofam q; gnidon/ grauidāq; amathunta metallis. hic em nō fit longa q; cōiunctio/ q̄uis cōsonātes duę g & n subsequant. Nec a ante se in hoc versu Horati' producit: Linquimus infani ridentes prēmia scribē. quod esse ppter mutam & liquidam constat.

Quare singulę litterę considerandę sint.

Hęc de lris/ q̄ ad carminis rōnem ptinent/ paucis ad modū cōmēorauimus: q̄ attētissime cōsiderāda erūt: ut cuiusq; lrę vis & potestas nō ignoret. Nā ut in corporib; elemēta: ita in syllabis & dictiōib; lrę oīno sūt primę: q̄ ut fuerint interfertē/ ita absurdę aut absong erūt. Atq; in fidib; quēadmodū alia ali' incurrēs/ harmoniā tempāt: ita in textura lrarū & syllabarū cōcursu

DE SYLLABIS

dictionū q̄q; in p̄positiōe & situ atcedē
noritas: ad quā oīs versuū cura est. Atq; p̄
p̄tea nō parē proderit nosse/ q̄cunq; de his
bus grāmaticis p̄cepta tradunt: q̄q; de
auriū plura de his sentiri q̄ aliqua f
possunt. Quisq; em̄ optime doctus
bonorū authorē delinitus: q̄ littera
dius/ q̄ crassius/ aut exilius sonat.

DE SYLLABIS

Vnc de Syllabis dicemus. Vocabulū ex
n grēcis ad nos traductū. Syllabā s̄cat.

Vnica tñ l̄ra tñ syllaba facit: interdū di
ctiōnē. ut singulę fere vocales a e i o u. Syllabā p̄p̄
ea dicimus esse: unā/ vel plures cōsertas sub una voce
atq; accentu litteras q̄ indiuiduo spiritu/ absq; in d̄sc̄s
sione vocālī enūdari possunt. Igit̄ syllabas oēs cō
siderare optet: & quo accentu/ graui ne/ an acuto/ seu
circūflexo proferant: q̄ itē spiritu/ aspero/ an leni. His
em̄ reb; (accentu dico/ & spiritu) facilius sonoritātē p̄
cipiemus. ut verbi causa. Cū iucundū qd canit Vergi
lius/ dactylis frēq̄ntiorib; utit̄: q̄ illi volubiliores sint.
ut i Buc. Phillida mitte mihi meus est natalis iola: Cū
faciā vitulū pro frugibus ip̄e venito. Quo itē t̄p̄is et
fluxu et spacio syllaba effert̄/ considerare non omitte
mus: quotq; constet elementis. Nā si plus q̄ l̄ras tres
syllaba cōphēdet: aut plus uno tēpore efferet̄: ea sp̄
erit producta. Ultra vero l̄ras sex nunq̄ cōplectit̄. ut
stirps. Quæ oīa non ignorare/ ad metri atq; orōnis

DE SYLLABIS in genere LI. I

inducent. Parui enim/aut multo tempore
non promouet:aut moratur. Propter
causam quantitatem cognoscere pernecessari
est. nunc aperiemus.

De quantitate Syllabarum in generali.

Quantitas omnis aut breuis est:aut longa:aut an
teposita. Breues alias natura facit:
ut in multis. hoc loco esse arbitramur: ap
pud quosdamque syllabę/ut correpte/ vel producte
dicatur. Na quędam sunt longę natura sunt:ea for
ma manent apud quosdam. ut amor. vanus. Lat
ina aut cōfuerunt. vocalis ante vocalē ab altera syl
labatim disereta/breuis est. *meus*. S; *fio* & *q* ex eo
dissyllaba sunt contra. atq; dictiones gręcę: in quibus
precedēs vocalis producta sepius inueniūt. ut *eolia*. *io
nium*. *thalia*. In nominib; itē possessiuis p gręcā deri
uationem. ut *typhœus*. *retheus*. *lerneus*. *pegaseus*. *dic
teus*. *thebeus*. *troia* trissyllabum. *Dius*. *dia*. aer itē p
ducuntur. Aio verbum est dissyllabu; in quo sp est
consonans. nisi in secunda/ & tertia psona p̄sentis tē
poris numero singulari. ut *ais*. *ait*. *Horat.* in. 1. s; *monū*.
Certe nescio quid secreto vel loqui te Aiebas mecū.
Idem in eodē. foelicē aiebas tacitus. O quidē aduer
bium/ quādo anteponiūt dictionib; vocatiuis a vocali
incipientib;/ breuis est. *Ver.* in *buc*. *Te corydon o ale
xi*. Alioquī produciūt. *Horatius* in *car*. O & p̄sidium
& dulce decus meū. *Vergilius* in. 1. *ęnei*. O pater/ o ho
minum rex/ diuumq; ęterna maiestas. Et O/ utinā;

DE SYLLABIS in genere

Cōpertū quoq̃ habemus: in plerisq; dictis
priorē vocalē neq; separari/neq; breuē
īci/vel cū altera coire: & sub uno cōsonante
ut dñs. dñs. īs. deinde. deinceps. p̄inde. do
deerit. deerant. cui. huic. suauis. suesco. sue

In inflectionib; etiā vocalē añ vocalē
q̃ pducte enūciari scimus. Ver. in. 7. enei. Bē
che sonans. In genitiuis q̃q; non inueniuntur: ut
anceps. ut nullius. unius. S; alius. ut dicit. Filius yō
sp corripit. Ratio est ea quam supra ostendimus.

Positio est: cu; vocali subsonat dñs cōsonātes/vel
una q̃ vim habeat gemine cōsonāti. ut mons. pons.
gaça. duxi. traxi. Igit̃ syllaba posterioris verbi/si a con
sonante incipiet/& p̄cedēs in cōsonantē īminabitur:
hęc ip̄a p̄ positionē pducta erit. ut si ad dñs/sequatur
venit. nus/q̃ brevis est/pp̄ sequentē v cōsonantē p̄
ducet. Duę tñ cōsonātes ad caput dictiōis positę/vo
calē q̃ p̄cedentē terminat dictiōnē raro pducēt. Ver.
in geor. caua flumina crescūt. & sequit̃. feruetq; fretis
spumantibus equor. In primo quidē exmō ua/brevis
syllaba: pp̄ f & l seq̄ntes cōsonātes. nec in secūdo q̃/
cōiunctio correpta/pp̄ f & r pducit̃. Apud luena
lem tñ breuē syllabā pductā nō in dissimili loco repe
ries. Et acre malū sepe stillātis ocelli. pp̄ st em̄ ultimā
syllabā aduerbii sepe pduxit. Itē ī satyra: Stēmata qd
psunt. Occulta spolia & plures de pace triūphos. a p̄
pter sp suppositas cōsonantes pducit̃. Que itē brevis
cōiunctio apud Ver. 7. enei. pp̄ duplices posteriores

SYLLABIS in genere LI. I

muta est: Spiculaq; clypeiq; erepta; ro
 in. 12. Ensemq; clypeūq; & rubrę corę
 Diphthongus oīs longa est. Nā diphthō
 est ex integris vocalib; cōcreta. ut ae. oe.
 que nusq; breues habentur. nisi ad eas sequa
 in casu licebit eas corripere. ut: Insulæ
 Ver. 7. 7. Stipitibus duris agitur: su
 Quare qui diphthongos de scriptu
 ra auferunt/ aut ex ascriptione deuiant. Nam quacū
 q; dictiōis parte diphthongus erit: cum producte/ tuz
 robuste efferni debēbit.

De Syllabis ancipitibus.

c Ommunes syllabas intelligimus/ quas corre
 ptas modo/ modo productas pronūciare po
 terimus. Primū quidē anceps est syllaba/ cuius voca
 lem muta et liquida in eadē dictiōe sequunt. ut agri.
 vafre. tenebrę. Cuius exemplū supra positiū est. Red
 ditur item indifferēs syllaba/ cū pcedens dictiō exit in
 consonātem/ et sequens aspirationē habet capitalem.
 Cuius pceptionis exemplū hoc cōmune ex. 9. ænei.
 Vergil. affertur: Terga fatigamus hastā. Sępius tamē
 cōtra inuenies. Stat. in. 5. Mos datus heu segnes/ potu
 it ne ultricia graijs Virginib;. ibi em̄ tus/ ante heu/ po
 situm est breue. Producitur yō in hoc versu: Mors fe
 ra per hominem totum sibi subdidit orbem. Fit etiā
 anceps syllaba / cum s alicui consouę pposita vocalez
 supra se excipit. ut apud Verg. in. 5. hortat Mnestheus.
 Scio tamen quosdam dicere/ e aliquando inrerponi a

DE SYLLABIS in generalibus

poetis. ut dicāt mēesteus. Adducis ad hanc
 nato exm Beda. Ordinibz varijs alia
 Et itē ex Sedulio. Adueniat regnum
 Sunt tñ qui volūt s capitalē abijet. sicut
 ni versu: Terga sedent crebro matulis
 gdo. in hoc ultimo vocabulo dicūt s in
 moueri. Varię s etia atqz indistincte
 be/ p variorū authorū usu. ut apud
 nubiu. cuius vocabuli secunda
 metro: Cōnubio iungā stabili
 lōga apud eundē in. 3. Pyrrhū
 dentes. Ver. in geor. Quo p
 uiterqz rudentes. Eandē actionē in suo fonte Perlius
 pduxit. Pecuaria ruderē dicas. S3 nos longe nimis p
 grederemur/ si cunctas ancipites syllabas nostro inge
 remus instituto. Quocirca ut lectū fuerit apud idone
 os authores: ita & dicere & scribere suaserim.

Alia de quantitate syllabarū pceptio.

S3 ut certiore quadā via ad cognitionē syllabicæ qn
 titatis pgrēdiēdo ptingamus: quāta sit unaqz voca
 lis principio/medio & fine dictiōis posita/ p earū or
 dine breuissime scribemus. si tñ pauca q ad cōem hāc
 pceptionē cōducunt prius memorauerimus. Sylla
 ba oīs aut se sola/ aut cū alia iūcta pferē. Si sola: longa
 erit. ut iā dixius. Vel diphthōgo. ut aut. prę. hei. haud.
 heu. Vp cōsonātiū cōcursu. qd positionē appellāus. ut
 ast. est. stirps. Aut natura. ut sto. a. e. de. se. con. dis. nō.
 Aut sicopa. ut ah. vah. audit/ suat/ p audit/ fuauit. Est

SYLLABIS in genere. **LI. I**
 natura brevis. ut nec. Vel ppter mutaz
 quentē. ut bilibris. Si vero cum alia sylla
 bus coniungitur: ex primarijs dictionibz quantitas
 repetenda erit. Nā deriuatę voces sequunt
 rēges primarū ex quibz nascunt. Itaqz quan
 titas vocalis in secunda psona pſentis indicatiui nu
 meri regularitatem pdurabit in tpibz quę inde recte
 deriunt. ut amā. amā. em/secundę/ & quartę cōiugatio
 nis verberum. quę in secūda psona vocalē longam
 habent: terzē vero in uerſo breuē. Ab amas em/do
 ces/ & audis/deriunt. amamus. amatis. amabāt. ama
 ui. amaueram. amabo. ama. amato. amatote. amarem.
 amare. Docemus. docetis. docebam. docebo. docebi
 mus. docebitis. doce. doceto. docetote. docerē. doce
 re. Audiuius. auditis. audiui. in quibz media sp pro
 ducit. & hūc in modū cętera. Vno excepto: id est do.
 qđ ubiqz a breuē habet. nisi i his cōpositis. addamus.
 reddamus. dedamus. Breuiat autē in reliquis. In ter
 tia cōiugatione eadē fere tēpora breuiabimus. ut a le
 gis/ dicimus legitis. legimus. ubi secūda syllaba brevis
 est. In pterito vero pfecto indicatiui modi qā vocalis
 cōmutat/ producte pferimus. ut legebaz. legebamus.
 Quod itē verū erit in passiujs. ut amaris. amare. doce
 ris. docere. audiris. audire. Notandū prerea est: quā
 qz vocalē eandē esse p oēm verborz flexū/ qualis ini
 tio cremēti fuerit: hoc est: cū supare verbū suū prima
 riu occipit. ut ama. amatote. Ex pterito itē pfecto cę
 tera spā inde nascētia estimare poterimus. nā ipius &

b

DE SYLLABIS in genere

formā & quātitatē obseruant. Quę em̄ in ui
 si/pli/xi/gi/pi/ni/mi/& di p̄teritū mittunt
 longā habent proxime p̄cedentē syllabā
 ui.petiui.audiui.risi.rep̄si.cepi.veni.em̄ di
 di.prouidi. S3 bibi.dedi.dedidi.reddidi. & si
 di.tuli.peperi.didici.pepuli.tetigi.cecidi/a cado or̄
 pepigi.pupugi.& quę hinc deriuant̄ breuia sunt. Ex
 his quoq; sup̄ina/atq; participia n̄c̄tia eam̄ p̄am le
 gem tenent. Nam si a longis/longa s̄nt contra/breuiā
 erunt. Pręter ea quę ab insequētib; verbis oriunt̄:
 queo.cio.sino.sero.lino.co.do.no.teor.sto.agnos
 co.cognosco. Quorū p̄teritū & si partim in ui exit: su
 p̄ina tamen/& quę inde prodeūt participia (p̄ter sta
 turus & ambitus) breuiant̄. Tertia quidē p̄sona eius
 de3 p̄teriti p̄fecti numero plurali/sp̄ habet penultimā
 syllabā longā. ut amauere.amauerūt.audiuere.runt.
 In eodē vero p̄terito imus/ semp̄ correptū legi: s3 in
 sum/& volo/ semp̄ imus. p̄ducit̄. ut velimus.simus.in
 quib; duobus verbis/ eorūq; cōpositis u breuē/ i aut̄
 productā sēpius inuenimus. Dicimus em̄ sitis.velitis.
 assitis.nolitis/ prima i producta: assumus.nolumus/ se
 cunda syllaba correpta. Sūt itē tria p̄terita dissyllaba
 quę propter p & t geminatū producunt̄. repperi.ret
 tuli.reppuli. quibus non est eadem forma in sup̄ino: q̄
 niam in eo nec p nec t geminatur.

De I in compositis dictionibus.

Erit aut̄ animaduertendū: in dictiōib; cōpositis i lit
 terā/ q̄ media dictiōe int̄uenit/ correptā esse (tibicen.

DE SYLLABIS in genere. LI I

ubiq; exceptis) ut omnipotēs. lanificiū. tubi
 & in cōpositione pducit. ut diligo. digero.
 dilemū tamē/ & dirimo/ & gręę dictiones q̄
 manē. Horat. Fecūdi calices quē nō fecere di
 Ouid. in. 1. Meta. Hāc deus/ & melior litē natu
 rem eruit. Bi aut corripit. Galterus de gestis Alexā
 in. 1. Seruos cōtemne bilingues. Ver. in. 10. Consi
 dunt rectis bipatētibz. Sz de cōpositis atq; deriuat
 is dictionibz hoc anīaduertendū est: q̄sdam prę se fer
 re suā origine: alias yō imutatis seu cōcisis elementis/
 occultius & per litteras e suo fonte deriuari. Et pri
 ores quide; fere sp̄ similes esse suis initijs: posteriores
 sepe numero dissimiles. Priamides em̄/ nonaria/ iocun
 dus/ relicta sua origine primas syllabas pducūt. fit nā
 q; priamides a priamo. a nonus nonaria. iocundus ex
 ioco. Ediuerſo yō aruspex. arista. nato natas. deiero.
 peiero. ofella. humus. innuba. pnuba. dicax. fatidicus:
 veridicus. & similis nascētię noīa breuiant: lic; ex lon
 gis tracta sint. earuz em̄ primaria s̄ ara. areo. no. iuro:
 offa. humo. nubo. dico. q̄ longas habēt anteriores syl
 labas. Itē voco. lego. rego. sedeo. vireo. suas deriuat
 tiones nō sequunt. Vox em̄/ lex/ rex/ sedes/ & vis/ ex
 quibz noībus illa gignunt/ lōga sunt. Nolim tñ q̄sq;
 mihi succēseat: q; ex noībz yba primiciari scribā. hoc
 lōge añ nos voluit Varro: q̄ i li. de lig. lati. nō a medi
 cādo & suēdo/ sed a medicina & sutrina medicū & su
 torē deriuauit. Et recte sane. Nam ex subā (id qd no
 mē s̄cat) fluxū & actionez/ yborz accidentia pficisci/

DE SYLLABIS in parte

negauerit nemo. Conuiciū autē non dicitur
 xit Cremonenſem. ſed a voce protrahitur.
 ſi conuociū/ cū inter quospiā collata
 Seq̃ neq; ouo/ q̃d eſt exultantis geſtus
 q̃ triūpho: ouum format. ut idē Cremonenſis
 Opportunus autē/ q̃d ab oportet/ deſcendit volut
 ti: prop̃t̃ geminū p̃ primā p̃ducit. Sed alia
 p̃rſunt/ quorū quātitas a primitiua ſua diuerſa eſt: q̃
 rum meminiffe longū eſt. Quamobrem ſyllabatis/ de
 quibusdā p̃poſitionib; t̃m dicemus. p̃duerſo ple
 rūq; prolato nūciari ſolēt. Nā ex p̃poſitę dicti
 ones/ ſi a procul oriri videbunt: complent primā. Cu
 iuſmodi ſunt prouectus. pronepos. profugus. procel
 la. proteruus. propheta. prophanū. profundum. proſa
 tus. profuſus. profiteor. proficiſcor. profecto. procura
 ro. probatus. profectus. Hoc t̃n ultimū Silius in. 5. p̃
 duxit. Hic profectus equo/ poſtq̃ in p̃ralia notā Aq̃
 cepit vocē. &c. Sin nihil ad procul p̃tinebūt: a capi
 te p̃ducunt. ut proſicio. prodeo. proluo. protero. pro
 tenus. Ab autē/ ob/ de/ in/ pro/ re/ & ſub/ cum verbo
 iacio cōpoſitę: ſiue verbū ip̃m triſſyllabū erit. ut abij
 cit. obijcit. adijcit. deijcit. inijcit. proijcit. reicit. ſubicit
 ſiue quadriſyllabū ut abijcio. obijcio. adijcio. p̃ducun
 tur. hoc em̃ pacto apud authores frequētius eſſe cōpe
 ries. Cū t̃n triſſyllaba ſunt: ea varia quantitate eſſe do
 cuit Cremonenſis. S; cū p̃ductionē exēplis firmet: de
 breuitate tantū duo verba/ adijcit/ & ſubijcit/ ex Sta
 tio Achillis refert: inops ut arbitror exēplora. quippe

DE SYLLABIS in genere. LI. I

Quod huiusmodi forma rara sit: nec sine figura potest
 esse. Apud Ver. in buc. breuiat. Titire/pas
 re/ce capellas. ubi quintus pes est p

Ratio de proprijs nominibus:

Quod in proprijs nominibus hoc tenendū sentio. Si a
 celebrata erunt: debere nos illa a sua
 quantitate mutare. Nā quę spectata semel autho
 ritate digna scripta sunt: ea pro arbitrio innouare vi
 cio dat. Brevitas autē posita iuenient: quātitas in illis
 obseruet q̄ compositioni vocis q̄dret. quę res iudicio
 eruditarū aurū relinquenda est.

Epilogus.

Hęc igit quę generali quadā p̄ceptiōe a nobis dicta
 sunt/qm̄ interdū aduersa videbunt his q̄ postea scri
 bemus: attentius cōsideranda erūt. Ne cū ad specialio
 ra lector deueniet: ea q̄ sup̄ioribz p̄ceptis continent/
 seorsum nō reficuisse nos calumnie. Nihil em̄ neces
 se est: multa regulatim eximere/ quę semel atq̄ ad ple
 num in genere dicta sunt. Quāobrē dictiōes q̄ diph
 thongo/positione/aut longa vocali p̄ originē pductę
 sunt/aut breues uniuersę: ex p̄cedētibz ānotatas pene
 oēs relinquimus: quarū recta scriptio/ex orthographię
 p̄ceptis pendet. Nunc ad uniuscuiusq̄ vocalis quan
 titatem demonstrandam accedemus.

DE A in primis syllabis producta.

A p̄r̄ in n & s in primis syllabis producit. Inueni
 t̄ in his dictionibz correpta: Alo. malus adiectiuū. ca

DE VOCALIBVS

lo grecum verbū/cū voco significat. palus. falx.
salū. falernus. alius. aliquādo. talentū. aliter. alio
ligo verbū. & ī obliquis huius noīs sal. chimaera.
farnes. amurca. hamus. camera. camelus. canis.
cus. tamen. cano. canis. anas. manus. alius. alio
neō. canopus. quasi. basis. alinus. calceatellus.

De A in primis syllabis concepta.

Est ipsum quoque A præ b c d f g p r t & u in primis
syllabis correptū. præterque in his vocabulis. Pabulum.
tābes. scabidus. strabo. labes. fabula. labor. verbum. etc.
in futuro indicatiui modi horum verborum: flo. sto.
for. & no. Bacchus. thracys. acer acris. placo. gracu-
lus. facundus. machina. & in obliquis huius nominis
pax. Hiacynthus aneps est. Clades. spadix. radix.
traduco. suadeo. rado. trado. gradius. vado. gades.
Safirus. quam dictionē non ponerem/ nisi ab Alexam-
dro quoque esset apposita. nam græca est: & per ph scri-
bi deberet. Strages. faga. vagina. stragula. magalia.
vagio. lagana. pagus. fagus. pagina. & plaga pro vul-
nere. Apulia. lapa. crapula. papilio. rapa. vapulo. pa-
pe. papo. Areo. carex. varica. naricia. varex. narix. pa-
reo. glareā. carica. ara pro altari. charus. clarus. rarus.
& ad hunc modū terminatis dictionibus. Saturnus.
vates. latus adiectiuū. laterna. Quattuor/ quod t du-
plici scribit. natura. fatum. quaternus. ater. mater. cra-
tes. crater. matuta. Statim/ & platea varie ponuntur.
Nauis. maior. gnauus. auia. pauo. gauisus. prauus.
dauus. claua. clauus. clauis. flauus.

DE VOCALIBVS LI I

De A in medijs syllabis producta.

De A in medijs syllabis præ g & u producitur. Sed pe-

rius comit. Item abauus. tritauus. huiusq; compo-

sitionis nomina.

De A in medijs syllabis correpta.

A præb c a m n p r f & t breuiatur. Sz noia in his
lis/bundus/cutym/amen/& alis exeuntia: si deriuata
sunt/produciuntur venerabilis. letabundus. coenacu-
lum. canalis. iuuamen. gestamen. Cloaca. opacus. &
obliqui quib; ax veniunt. ut limax limacis. fallax fal-
lax. Cicada. Priapus. sinapi/qd Donato teste in i ex
it. Binarius/ternarius/& hmoi originis noia. & obli-
qui nominu terminatores in ar/deriuatę speciei. ut tor-
cular/sotular. Prę nectaris/cęsar/s/bostaris/& aspa-
ris. Parnasus/omasus/agas/s/achates/socrates/nra-
tes. & sis deriuatiōis noia. & obliqui nom in as exe-
untiu; si tñ in atis genitiuū finiūt. ut calamitas atis.

De A in ultimis syllabis.

A in ultimis syllabis (Nisi ablatiuo casu veniat / aut
vocatiuo nominum priorum in as. ut AEneas/an-
dreas. Item nisi in his dictionibus: postea/pręterea/in-
terea/antea/qua. Et in his aduerbijs: una/frustra. Et
in hac ppositiōe contra. & in secunda psona imperati-
ui modi verbor; primę cōiugatiōis numero (3ri) fere
semper corripit. Nomina autē gręca: ut malea/ tegea/
produciuntur. Statius in. a. thebaidū. Non tegea/ non
ipsa deo vocat alite sęlix Cillene. Numeralia vero no-
mina: ut triginta/ancipitem habent quantitatem.

DE VOCALIBVS

De E in primis syllabis

E præ d l n s t & u producit. His
exceptis: Sedeo. medeor. meditor. me-
di polysyllaba. Præter sedulus. & sedit
edo / cum unum dic. alterum comedo
velim quoq. gelu. scelus. celer. melo-
helicon. fenestra. penitus. penates.
teneo. venio. tenor. bene. genus. gæ-
venia. metallū. fretū. meto. veto. me-
peto. vetus. thetis pro Achillis matre. Iuu-
in satyra. Pluria sunt fuscine. An ma-
mū iactata petauro Corpora. Leuo. leu-
ue / cū signat planum.

De E in primis syllabis correpta.

E præ b c f g m p q & r (nisi in sequētibz) breuiat dic-
tionibus. Thebæ. glæba. nebrida. & in obliquis huius
nominis plebs. fœcundus. vecors. sæculū. securus. moe-
chus. secius. echo. & in obliquis huius nominis fex. le-
go as. dego. tegula. regina. regula. & in obliquis horū
nominū rex / & lex. semen. æmulus. fœmina. demū. ne-
mo. eminus. semita. semis. semissis. sæpe. cepa. repo. se-
pio. & in pteritis pfectis & plus q̄ pfectis huius ver-
bi reperio. (q̄d fit prop̄ p geminatur: ut dictū est). neq̄
q̄. & quæ diphthongos habent. ærulus. heres. feralis.
hereo. feres populi. mœreo. æra. serium. sero. eruca. ce-
ronia. erugo. erigone. verus. spero. & pero onis / q̄d ē
calceamentū rusticorū. Ver. in. 7. ænei. nudus tegat al-
tera pero. a quo peronatus. Persius. Nauem si poscat

omnes orator.

De E in medijs syllabis producta;

E ante b & c in t & u in medijs syllabis longa pfer
 ratione hę dictiones non obseruant:
 terebinthus. seneca. andromede.
 nomē hebręi hominis. effeda. abi
 men. angelus/gręcū. quę ideo exci
 pimus: quia latine latina facta sunt. Eremus. ale
 mania. vghem. gethsemani/hebraicū vocabulū. &
 obliqui huius nominis hyems. Hebenus. iuuenis. he
 lena/gręcę nominis nomen. Anxietas. pietas. & no
 mina hmōr forinę. ametisus. temetū. & obliq ab etis
 formati. ut seges etis ti. Pręter agnetis. lebetis. locuple
 tis. magnetis. quietis.

De E in medijs syllabis.

E ante f g p r & s positā (nisi in his subscriptis voci
 bus) corripies: Cethegus. tristega. lagna. Pręsepe.
 Statera. seuerus. pseuerat. austerus. galterus. chimera.
 galerus. megera. machera. cratera. panthera. iberus. &
 in oibus in rium finitis. ut ministeriū. Quę tñ nūc cor
 repta/nunc pducta legunt. Obliqui vero huius nomi
 nis mulier/varie ponit. Mathesis/diuiatio. Frenesis
 anceps est.

De E in ultimis syllabis.

E in ultimis syllabis (pręterq̃ sexto casu noīm quina
 le declinatiōis / & vocatiuo casu priorū nominū in
 es exeuntū. Et in aduerbijs q̃ a nomine p conuersio
 nem de o in e deriuant. ut iusto iuste. Et in his mono

DE VOCALIBVS

syllabis dictiōibz: prę de.me.te.se.& ne/ta signat. Vę item cū est inflectio.fere.ferme.cepe. mo. tu. die. aff. bre. & pulchre. Et in gręcis noibz in e definis. ut progne. Nerine breuis est semper. gatis vno dictionibus (ut dictum est) cundę cōiugatiōis/ut doce/alia est f. uia.

De I in primis syllabis pro

I prę d f l m n r s & u frequentius p. A qua tamen pceptiōne has dictiones ex p. inuenies: Fides. quidem. vidua. ideo. idopatra. idus. bidens. tridens/fidis/video/triduum. & idus utri generis.

Cifus. philomena. hilaris. chilindrus. filix. miliū. Cilix. bilibris. pilus. pila. prole. do. cilium. tilia. fileo. filix. filix. filigo. Thimus. finus. nimis. hymen. simul. imago. simulo. similo. similis. Sinus. lino. linio. tineas. cinis. sine. minus. minor. minaris. minister. Lyra/musicū instrumentū. pirus. minice. vireo. & quę inde nascunt. Tifana. miser. Obliquos huius nominis nix/niuis.

De I in primis syllabis correpta.

I prę b c g p q & t breuiatur. Sed excipiūtur infra scriptę dictiones. Tibia. viburna. hibernus. tribula. fibula. scribo. liber adiectiuus; & cū pro vino ponitur. ibis auis. libo. libum. fibula. vibex. Et in futuro horum verborum/eo/queo. Spiculum. dico. vicus. vicius. tricenus. trica vel trice. ficedula (a ficu em venit: auis quędam est: sic appellata/ q̄ ficus edat) licium. mica. sicut. picus. ficus. Ico variatur. Viginti. fligo. bigę. figo. frigus. frigeo. pige. Et obliqui huius nominis strix. Ria

DE VOCALIBVS LI I

viper. suppo. cippus. stipes. Liquor. liqueris. & q
forma. tempora. Nitor. citelle. itur. titan. ti
p. p. Italus: qd usu atq; autoritate utentius
Phiton. pitalma. & horz nom ob
tis. et dis ditis. vita. vitis. ritus. mitis.
medijs syllabis producta.

in his vocabulis: Reliquus. siliqua;
syllabis semper producitur.

in medijs syllabis correpta.

In medijs syllabis l p q b c d f g l m n r s & t corri
pitur. Sed in suppositis vocabulis producitur. In no
minibus in bilis exeuntibus / que a quarta coniugatio
ne veniunt. ut audibilis. sensibilis. Amicus. lectica. um
bilicus. apricus. lorica. caicus. vesica. formica. pudicus.
urtica. posticus. Et in obliquis nominum adiectiuor
in ix finitorum. ut foelix foelicis. pernix pernicis. Item
in obliquis horum nominum; Foenix. mastix. lodex.
Et nominu in ix foeminini generis. ut matrix matricis.

Nomina vero propria in icus desinentia frequētius
producuntur. At si nonnulla quadratius proferri / con
tra posse videbuntur (nisi sint frequentata a magnis
authoribus) licebit ad metri cōmoditatem formā illis
imponere. Hoc quoq; loco est sciendum: nomina in
cula desinentia / corripere i ante cula. His exceptis:
cuticula. cornicula. et canicula. Primi vocabuli hoc ex
emplū habes ex Persio in satyra: Rē populi. Semp &
assiduo curata cuticula sole. Secūdi testis est Ouidius
in arte. Nec graue tēpus adest: sutiēsq; canicula tardet

DE VOCALIBVS

Posterioris. Horat. in eplis. Grex autē iūmē. *at: cornicula risu3. Coronides. atridēs. abidēs. confidero. desideriu3. formido. cuido. auriga. quadrigæ. caligo. fuligo. rubigo. prurigo. tentigo. castigo. Quintil. minib3 neutris in ile formatis. ut*

Missile tñ/facile/gracile/agile/leue/venatile/sutile corripunt. Aprilis. hostilis. senilis. iuuenilis. sublimis producunt. At illud videas: si a iusta/āte lis i longā habere: si a noibus deriuatis a fene senilis. Vno excepto. parilis. Neuius q̄q̄ generis noīa in ile posita/hanc formā sequunt. ut cubile & ea q̄ paulo supius diximus. Oculinus. illimis. sullipnis. Et in no minib3 in imen desinentib3: q̄ ex q̄rta cōiugatione fiunt. ut munimen. bradimen. rudimen. Herinis. ciminum. caminus. catinū. festino. supinū. propino. salinū. Et in noibus deriuatis in inus positis. ut vulpinus. quinus. iugurthinus. Et tñ noīa quę g ante hmōi terminationē habent/corripiūt i ante n. ut oleagina. fagina. Vergi. in buc. q̄niam tibi pocula ponam Fagina. Item geor. 2. Trudit e sicco radix oleagina ligno. Cæteru3 q̄ bissus/ adamas/ bombix/hiacynthus/& ametistus formāt: breuia sunt. ut bissinus. adamantinus. hiacynthinus. ametistinus. In omnib3 q̄q̄ in timus cadentibus/si a primitiuo referunt t producant. id est matutinus a matuta. Verg. i. s. enei. Nec minus æneas se matutinus agebat. Sin non: corripunt. ut sero serotinus.

Ver. in geor. Si v'o ad solem rapidū/lus
Ordine respicies: nunq̃ te castina fal
stora. In nominibꝫ itē in ina formatis. ut pruina.
corolina. Prę mutina. pserpina. femi
terea nominū ī in finitorꝫ. ut delphin
Delirus. papius. Delirus. papius. saphirus. ia
mediā syllabā breuē facit Cremonē
paradisus. paradisis. & in hu
iusmodi. Eremita. leuita. margarita. Et
in horꝫ finit. q̃ vel locū/vel psonā signi
ficant: Summus. polichitus. lechitus. aconita. cocytus.
hermaphroditus. testis. auritus. mellitus. tur
ritus. & similia horꝫ vocaūla sumpta ex noīe. Pręter
seruitus/& ambitus: in quibꝫ dē deriuatio est spectan
da diligent. Et pręter aduerbia in itus posita. ut fundi
tus. stirpitus. In nominibꝫ ex verbis tercię & quartę
cōiugationis natis/q̃ in itū supinā mittūt. ut mugitus.
rugitus. auditus. q̃situs. Sꝫ percitus aliā formā habet.
Obliq̃ q̃q̃ noīm in is desinētū. ut samnitis a sānis.

De I in ultimis syllabis.

I ad finem dictionis posita/semper longa est. Pręter
q̃ in his dictionibus: tibi/mihi/sibi/quasi/& nisi. Ibi
vero/& tibi/& quę ex his fiunt (ut sicubi) indifferen
tia sunt. In dictionibus item gręcis vocatiui casus in
uenitur i correpta. ut thebai. Staius in ultimo thebai.
O mihi bis senos multum vigilata per annos Thebai.
& Vergi. in buc. Te coridon o alexi/ trahit quęq̃ sua
voluptas. Ouidius de transformatis in. Dic themi q̃

DE VOCALIBVS

generis damnū reparabile nostri Arte si idem
 stis. Idibus est annę festum geniale par
 cul a ripis aduena tibri tuis. In dictione
 cis ipm i in datiuo casu reperit corrept
 leidos. Palladi littoreæ celebrabat
 Forte diem.

De O in primis syllabis correpta.

O præ b d g m & s produciť. Obes. obest. obliques infra
 positas dictiones. Obes. obest. obliques & reliqua q̃
 ex sum formaueris / quę posita nō habent. ut ob
 sum. soboles. obesus. globus. probus. probo. probrū.
 scobis. & obliquus huius nō habet. scrobs. Modus. mo
 do. odor. odio. modius. fōdio. Toga. rogo. robus. Vo
 mo. omasum. dominus. domus. comes. como. coma.
 glomus. homo. domo. stomachus. comedo. omitto. p
 metheus. Rosa. p̃le. pseucha. posuit. & inde genita.

De O in primis syllabis correpta.

O præ c f l n p q r t & u (rēmotis subsequētibz vo
 cabulis) semper in primis syllabis corripitur. Procę
 rus. ocior. iocundus. Cocytus. foca. ocium. poculum.
 oculo: & obliqui huius nominis vox. Profugio. pro
 fero. prosum. Sed quę de pro supra scripsimus / ea nō
 negligas. Moles. proles. solor. olim. colyphia. bole
 tus. solus. polipus. prolixus. stola. colo as. solennis. sol
 lers. nolo. Et in obliqs huius nominis sol. Pono. no
 nus. çona. pone. nonę. comis. dono. donum. donec. co
 nor. pronus. Topus. opilio. sopio. populus arbor. co
 pia. copula. copulo. Quoq̃. Chorus ventus. coram.

DE VOCALIBVS LI I

pro. horax. horam. hora. ore. corallus. lorū. gloria. for-
 norus. oreo. Et in obliquis horū noīm: os oris
 moris. quorū. & horū. Poto/quotidie/totus. no-
 pro. pro. pro. pro. pro. Et in obliquis noīm ge-
 in obliquis noīm. ut sacerdotis/nepotis cōpo-
 nepos. & nepos suā deriuationē sequunt: & sunt
 breuia. Prouincia/prouincia/prouenio/& in
 de prouenire.

De medijs syllabis producta.

O pre n t e r n i s i n h i s d i c t i o n i b u s i n m e d i j s s y l l a
 bis lōgabit: Sardonis/fardonis/diaconus/sindonis/
 alcones/britones. & in obliquis on deflexis: q̄ locorū/
 psonarūq̄ ppria sunt. ut Simon. simonis. Babylonis.
 Quis in his multa veritas est apud aucthores. Vergi. in
 buc. Pastore musam damonis & alphesibei. Idē in eo:
 Autalconis habes laudes: aut iurgia codri. Itē Iuena-
 lis. Hic boue percussio mugire agamēnona credis. Stati-
 us itē. 10. theba. Amphion egres/noctē/vigilataq̄ cae-
 stra. Ab on em longa/necesse est gti cōminationē pdu-
 ci. Quod cōtra eundē Statiū repit. Et caligantē lōgis
 ixiona giris. Quid. itē. 1. de transf. Fœda lychaoniae
 referens cōuiuia mensē. Etem lychaon/nomē possessi-
 uum corripit. Nō facile ppter ea certā quis in huius-
 ce noībus pceptionē afferet: nisi in grēcismo sit. Nam
 apud grēcos o duplici est figura. Vnum quod est nō
 nō impar. & vocat̄ ο μικρόν id est minus/vel paruum/
 vel breue. Alterū dissimile et quasi geminātū: hoc mo-
 do ω & dicit̄ ω μέγα id est magnū. Arbitror prop̄ea

DE VOCALIBUS

in nominibus græcis / on in positione habentur
hanc varietatē inueniri quantitatis. *clodoueus*. *ludouicus*.
ro iudiciū / græcismatis nescius. His ipse vocabulis
ita ut authores usos esse comperio.
ta / q̄ græca est dictio. In proprijs no-
forte acciderit. ut *clodoueus*. *ludouicus*.
quidā volunt) quātitas seruet quæ ad elegan-
tiam quadrantior.

De O breui in medijs syllabis.

O præb c d g l m p q & r breui efficitur. Producet tñ in
his quas annotabimus dictionibus. *October*. Et in da-
tuo & ablatuo numeris pluralis horū nominū / ambo-
& duo. In obliquis itē nominū in ox exeuntiū. ut *ve-*
lox velocis. *Herodes*. Et in obliquis huius noīs cu-
stos: & in his quæ inde pueniūt. ut *custodia*. In noī-
bus itē quæ a gogōs græca voce deriuant. ut *isagogæ*.
synagoga. quæ diuturno usu latina pene facta sunt.
Amomū. *Europa*. *elopus*. *piropus*. *canopus*. In no-
minibus q̄q̄ in orus definitis. ut *sonorus*. Et in obliqs
nominū terminatorū in or. Præter obliquos horū noīm
arbor. *memor*. *castor*. *æquor*. *marmor*. Quorū quanti-
tatem sequunt noīa ppria in or terminata. ut *hector*.
nestor. Et in deriuatis a corpus. ut *bicorpor*. Et in ob-
liquis horū nominū: *decus*. *femur*. *robur*. *ebur*.

De O in ultimis syllabis.

O (nisi ex monosyllabis dictionibus erit: aut datiuus
& ablatiuū terminabit: aut in istis aduerbijs / tanto / quā-
to / sedulo / suisq̄ similibus) pro voluntate scriptorū ha-

indas tñ puto gręcas dictiones. ut Di
lipso.

V in primis syllabis producta.
Vn s t & u producitur. Has tamen di
Lucerna. ducenti. cucumis. Et obliqs
cru. Rudentes. fudes. rudis. pu
est indifferēs. Pugil. fugio. iugū.
humilis. humus. tumulus. nume
Curules. murena. furo. nurus.
Sufurro. puteus. Lātū. puto. uter. cutis. uti. utinam.
puteus. puteal. rutilo. futurus. utica. Fluiuius.
pluuiā.

De V in primis syllabis correpta.

V prę b l & p in primis syllabis corripit. Sed inde
excipies: Rubigo. pubes. bubo. tuber. suber. uber. bu
balus. nubes. nubo. Cuius hęc cōposita breuia sunt: p
nuba. inuba. de quibz supra dictū est. Vlgo. fuligo.
mulus. guliō. Pupe. puppis. cupā. iupiter (qd vocabu
lum duplici p scribendū esse contēdunt multi) stupa.
upupa. nuper. rupes. pupillus. Pupilla anceps est.

De V in medijs syllabis producta.

V prę c d g m n r s & t in medijs syllabis (si hęc voca
bula exemeris) producet. Volucer. Educo. Obliqs
huius nominis pecus pecudis. Sanguisuga. Et obli
quos huius noīs coniunx. Incolumis. contumax. au
tumo. Purpura. Et verba in rio exeuntia. ut esurio.
Mercurius. lemures. Et obliquos noīm in ur finitorū
ut guttur. Ligur. Arbutus.

DE CONSONANTIBUS

D V in medijs syllabis correpta

V præ b l & p in medijs syllabis brevis est. His
bulis dūtaxat exceptis. Saluber. getulus. Adul-
curules. torcular.

De V in ultimis syllabis

In dictionibus latinis V in caſe dictionis undecūq;
correptum inuenies.

DE CONSONANTIBUS

ad exitum dictionum poſitis.

B in dictionibus latinis nunq̃ erit extrema. In pere-
grinis autem. ut Beelzebub/ Iacob. breuiabitur.

C producitur. Nifi in illis dictionibus: lac. hic/ quā-
do eſt pronomen. Nec/ & donec. quod tamen in hoc
carmine eſt productum: Donec aspirante deo conāti
bus egriſ. S; apud Ouidiū de triſtibus. 1. corripit: Do-
nec eram ſoſpes ſtuli tangebar honore. Et in .3. Ver:
Donec humo tegere/ ac foueis abſcondere diſcunt.

D ſemper erit brevis. ut apud. ad. Et in exteris quo-
q; ut Dauid. Abiud. Eliud.

L correpta eſt. Præter: nil. ſol. In peregrinis dictioni-
bus. ut michael/ tanaquil/ ſepenumero producitur.

M aut præcedit vocalem: & tūc abijcitur. Aut ad eā
conſonans ſubſequit: et poſitione producitur. Aut in
extremo verſu colloca: & poteſt eſſe anceps.

N producta erit. Sed in/ dein/ an/ tamen/ forſan/ for-
ſitan/ viden: nomina item latina quę genitiuum corri-
piunt/ ut nomen/ numen / breuia ſunt. Accuſatiuus
item gręcus in an/ in en/ & in on terminatus: cuius ge-

DE CONSONANTIBVS LI. I

Minus denominatiuū nō excedit. Iuuenalis in satyra pē
 tina: Quis nescit Volusi bitynice / qualia demens
 Egyptus portenta colat: Crocodilon adorato. Item
 Scorpion: Quis fata putaret Scorpion/aut vi
 matum? his habere? De gręcis ꝑo dictionibꝫ
 Mēnon/Agamēnon/nihil certi proferre au
 sim.naz earū nomina apud authores nostros varius
 est usus. Inueniuntur tamen: in huiusmodi gręcanicis vo
 cabulis n interdi remoueri. Statius in Achil. Concla
 mant danai: stimulatqꝫ agamēnon volentes. Eandēqꝫ
 ad extremū interdū iungi: & eā produci. ut pro pluto
 pluton. Ver. in. 7. ěnei. Odit & ipse pater pluton: ode
 re sorores. Quod fieri arbitror: qā hmōi dictiōes Mē
 non/Antiphon apud gręcos in ěn exeunt: ad nos ve
 ro traductę n abijciunt. ut dicamus Antipho/ Mace
 do. pro Antiphon. Macedon.

R-nisi in monosyllabis dictionibꝫ: & in his vocabu
 lis: æther. crater. gadir. abadir. hiber. celtiber (quę duo
 nomina ab hiberus/celtiberus veniūt) aer. par. impar.
 breuiatur. Ex monosyllabis qꝫ hęc correpta sunt:
 per. fer. cor. vir. & ea quę inde formaueris.

S qđāmodo dū singulis vocalibꝫ adiungit: ita diuer
 sum pñciationis habet modū. As em̃ in latinis di
 ctionibus raro inuenit correpta. Sꝫ gręcę dictiones q̃
 gtōs in os mittunt/as corripit. Ver. in. 9. ěnei. Iā loca
 iussa tenet/forti pmixtus etrusco Archas eques. Acti
 qꝫ hęc formā tenēt. Idē i buc. Aonas in mōtes ut du
 xerit una soror. Oui. de re. Pixidas inue. & re. mil. co.

DE CONSONANTIBUS

lores. Iuuenalis in satyra: Ultra saurōm & modo captas Orchadas. Idē. figentē immanē & cyclopes. & Vergi. in buc. Inter delphos orōne

Es producit. Nisi in his dictiōib: perē. qđ sciat inquietus. Et in verbis a sum. Is brevis est. Preterq̃ in datiuo & ablatiuo pluralis numeri. Itē in nominib: in is exequitib: / q̃ in itis gīm mittūt. ut quiris q̃ritis. samnis samnitis. & quīs. sis. vis. & velis. Et cū is pro es in accusatiuis noīm tertie declinatiōis numero plurali ponit. qđ nō fit nisi cū genitiuus pluralis in ium exit. Ver. in. 3. geor. Et pinguis ceras. Itē in. 2. Cōtemplat aquas dulcis / & frondea sup Tecta. Itē in. 1. gnei. Omnis ut tecū meritis pro talib: annos Exigat. Itē in. 3. gnei. Tris adeo in litore certos ceca caligine soles Erramus pelago. Itē in. 2. geor. Et turpis auib: prędam fert uua racemos. Is quoq̃ pnomē longū inueniit. Horat. ad Numicū. Qui timet / is aduersa fere miratur eodē: Quo cupiēs pacto. &c. In secūdis q̃q̃ psonis yborū quartę cōiugatiōis is producit. ut audis. venis. Os nisi in his dictiōib: / os ossis / compos / im

DE CONSONANTIBVS LI. I

quis hęc duo q̄ postremo diximus/ in
 os longā definētia a Prisciano numerē-
 tur. Sed q̄d. de arte corripuit. Insequere: & nō post
 erit. Breuiat itē os in genitiuis no-
 minū grecorū. pallados. Statius in. 5. Erumpūt tec-
 lados arces Impetus. Ntius yō eo-
 rumde nominū grecorū. Numeri szris est anceps. ut deo-
 los. lemnos. Chaos yō corripit. Ver. in. 6. enei. Dñ q̄
 bus imperiū est animarū: umbręq̄ silētes: Et chaos: et
 phlegethon. Vs breuē facies. Nisi in g̃tio szri/ntioq̄
 actio & vocatiuo plurali noīm quartę declinatōis. ut
 manus. auditus. In noibus itē quę in udis/uris/& utis
 ponūt g̃tios. ut incus. plus. tellus. falus. virtus. Palus
 yō ab Horatio cōtra effert. quis a Ver. in. 6. enei. pro-
 ducat. tristiq̄ palus innabilis unda Alligat. Pus q̄q̄
 longa. Hora. in ser. Proscripti regis rupuli pus/ atq̄
 venenū. Est aut pus sub cute coagulatus ex lēsiōe san-
 guis. Vs aut grecorū nominū g̃tios in odis ponentiū
 longam esse asserit Priscianus. ut melampus.

T proculdubio per omnes p̃tesorōnis (nisi priori cō-
 sonę iūcta) breuis habet. ut caput. sinciput. occiput. si-
 cut. at. Cōcisas tñ dictiōes/ ut fumat pro fumauit/ pos-
 sumus excipere: in q̄bō ultima syllaba tāta manet/ q̄n-
 ta in suo fonte fuit.

Sed iam de syllabis finem demus. nā tam longe pa-
 tens pelagus in his est: ut imensum & pene incertum
 iter is arripiat/ qui singula persequi tentabit.

Finis primi libri.

DE PEDIBVS

LIBER SECVNDVS DE PEDIBVS

Carminis origine/constantia/ceterisque quæ ad ver-
su præter rectas artis præceptiones uti possunt.

• Vnc quoniam satis (ut arbitror) quæ natura præstat
n quæ syllabarum quantitas superius præceptis
pedibus/quibus tanq[ue] proximis præceptis carmen
urgit deinceps differere incipiemus.

QVID SIT PES

Edem in metris ad similitudinem pedis
p appellatū esse constat. Quædam enim pedibus ince-
dentes/nunc tarde / nūc properantes / celerius nostros cō-
ponimus: ita metrum quidem certis pedibus & a mensuris / vel fluit
celeriter: vel lente procedit. Quo fit: ut pes esse putetur: sylla-
barum per definitū tempus ad harmonicā concinnitatē mensura-
tio. Nam velut in choreis non tam sese promouere / q[uam] apposite /
q[uam] eleganter / q[uam] decore / & ad numerosum concentū salire laudat:
Ita in eo quod desiderat carmen: vel lentos / vel præpetes pe-
des adhibere non est satis. nisi etiam ad sonoritatem & dulcedinē
prorū natura accommodes. Multū namq[ue] interest: quibus pe-
dibus: spondeis ne/ an iambis versum præscribamus. Alius enī alio
est morator. Sunt qui instar lapidū e superno aliquo iugo ca-
dentium eunt præcipientes. Hi ad festinationē & subitū metū apta-
ri possunt. Quo more ad casum turris usus est in. 2. ænei. Vergilius.
Conuellimus altis Sedibus: impulimusq[ue] ea lapsa repente ruinā
Cum sonitu trahit: & danaum super ægmina late Incidit. omni-
bus enī dactylis usus est: qui veloces sunt: & eam quam describit
ruinam cōmode representāt. Item paulo inferius de Pyrrhī in do-
mum Priami irruptione: Labat ariete crebro. Sex enī cōtinenter
præpetibus syllabis scripsit: quæ corrūctis ianuæ fragorē ante oculos
ponerent. Item in undecimo de morte AENEÆ: transuerberat
ariete pectus. Sunt qui more grauissimæ molis trahantur magis
q[uam] eant. ut in. 2. ænei. spondeos multos accumulauit Vergilius: cū
extremos Priami casus narrātem AENEĀ inducit. Ait enī de He-
cuba/ senem Priamū ab armis prohibente: Sic ore effata/ recepit
Ad sese: & sacra longæuū in sede locauit. Et sequitur paulo post:
Sic fatus senior/ telum imbelles sine ictu Coniecit. rauco quod præ-
tenus gre repulsum/ Et summo clypei nequicquam umbone pe-

Et pulum infra velut attonitus & herens Aeneas ait:
 circumstetit horror. Et in quinto li. de
 Scylla nautae scopulis impedita: Infœlix faxis in procurrentibus
 Concussæ cautes: & acuto in murice remi Obnixi crepuere:
 Et prope præcepit. Consurgunt nautæ. Et in eodem de Entel
 lide athleta contra Daretem. Quid si quis cæstus ipsius & Her
 cules armis. Itemque hoc ipso in litore pugnam? Vides in
 difficultatibus summa. Item pondere & syllabarum lentitate
 non rabulum potest in seculo quo se grauantem omnia torpentibus
 fere vocabulis. Verificatorem igitur pedum vim & naturam cog
 noscere oportebit. quos centus & viginquattuor esse Donatus
 scriptum reliquit. Verum de omnibus dicere (quonia parui esse ad
 institutum nostrum estimamus) duo detriginta tamen hoc loco ape
 riemus, ex quibus interdum geminatis / reliquos confid certum
 est. Eorum aut quos numerandos suscepimus / sunt dissyllabi quatuor.

De pedibus dissyllabis.

Primus res dissyllabus ex duabus longis syllabis con
 stans: est Spondeus, ut languens. Secundus est Py
 rrichius, qui duabus syllabis breuibus fluit, ut fera.
 Tertius Iambus, ut longa altera breui confidit, ut domi. Quar
 tus est Trocheus, qui breui contrarius / ex prima longa / & se
 cunda breui constituitur, ut stertit.

De trissyllabis pedibus.

Trisyllabi pedes sunt octo. Molossus: qui & Trima
 chrus appellatur: constat ex tribus longis, ut imprudens.
 Dactylus prima longa & duabus breuibus, ut barba
 rus. Ediuerso autem surgit Anapestus: qui ex breuibus duabus syl
 labis & postrema longa constat, ut liquidos. Amphimachrus me
 diam breuem duabus productis intercludit, ut rhetores. Am
 phibrachius contra / postremas breues habet media producta, ut
 feroce. Bacchius primam corripiens / tardat posteriores, ut ocello.
 Palimbacchius huic omnino est contrarius: posteriorem enim breuem
 habet / priores longas, ut despectat. Tribrachius (quem nonnul
 li Choriū esse volunt) tribus breuibus appropinquat, ut facile.

De pedibus quadrisyllabis.

Eliqui pedes quadrisyllabi sunt numero sexdecim. Di
 spondeus / oibus longis constans, ut cōcertantes. Di
 iambus

DE PEDIBVS

ex duobus iambis conficitur id est: prima syllaba brevis / secunda longa / tertia brevis / quarta producta . ut superius diximus. Et si quis contra prorsus, prima & tertia longa / reliqua breues cedit: sicq; ex trocheis duobus, ut factione. Pæon primus dispondeo contrarius, breuib; em̄ quattuor syllabis constitutum pernix est, ut celeriter. Pæon primus / breuius motus / syllabam / reliquas breues dimittit, ut versio. Pæon secundus / a frôte præcep̄s secundâ sistit: posttertia breuis uiuat, ut suauior. Pæon tertius / pœon quartus / breues habet reliquas, ut leuigabit. Pæon quartus / a fine incipit / pœon quintus / a fine desidet torpetq; , ut maliuolus. Dactylus a maiore / duas initio lōgas / sequaces breues habet, ut laudat. Ionicus a minore / huic diuersus est, ut numerosus. Crambeus primas atq; ultimā producens / medias duas corripit, ut inuidiam. Antipeus huic repugnat, ut retondemus. Epitritus tertius penultimam corripit / alijs longis manentibus, ut mordendum. Epitritus quartus penultima em̄ abbreviat, ut mutescendo.

¶ De cuiusq; pedis origine.

h Is pedum nominibus/gracā esse originē nemo dubita-
bit. Quare vāhementer errare mihi videntur Al- xan-
dri cōmentatores: qui latinā illis interdum interpretatio-
nem afferunt: quasi gracæ dictiones ex latinis fuerint aliquando
deriuatæ. Sed quoniam a græcis illos pedes accepimus: hinc eorū
quoq; repetendus est intellectus. Spondeum igit non a sponda
lecti deriuatus quisq; arbitretur: neq; tñ græcas nos voces/unde
hæc sumpta sunt/tradituros expectet. Nam q̄ illas non satis pu-
re dicere/aut scribere haud vereor (quippe qui Belga sum/Paris-
sij educatus) relinquere potius/q̄ eas contaminare con. silium fu-
it. Tñ propterea significatiōes quas ex Gregorio Tipherno græ-
cæ latinæq; scienti (dum Parisij forsitan ageret) accepimus: & des-
in apud Perottū/qui de generibus carminū non ineleganter scri-
psit/legimus: fideliter docebimus. Dicebat em̄ Tiphern. us: quod
& Perottus affirmata litantibus Spondeū dici: propterea: q̄ Dijs
imortalibus libamen offerentes/ hoc pede sua carmina cōpone-
rent. nam spondi ad nos traditū/ libamen significare dicebat.
Pyrrhichiūra Pyrrho: qui post habitam victoriam/versu pyrrhi-
chijs incedente/ primus laudari meruisset. At Cremonensis au-

pericio pynhichiū dici putauit; q̄ videlicet
 pes accōmodus sit. Iambum non tam irri-
 gine significare; eoq̄ obtrectatores uti solere cō-
 notus; a lamba puella lambū appellat; quā
 conit; p̄ter modū lacessita/laqueo sibi gūlā p̄re-
 obes ancilla; quā apud Nyoben hospitio sus-
 laudauit Ceres. Trocheū a volubilitate di-
 Quo pede ad aras Deorū inter sacrifican-
 modi generis decantabant; & po-
 in rota dicit. Molossium a Molosso/
 Pynti & Andromeda; in cuius memoriā/ constantia hoc
 pede carmina in templis canebant. Dactylum per simili-
 tudinem articulorū quī in digito. In quo ut primū lōgiorem/
 alios breuiiores articulos videmus; in Dactylo capitalē syllabā
 productam/ reliquas esse correptas manifestum est. Anapestū
 q̄ a Dactylo sit retrouersus. Amphimachrū; quonīā breuē lō-
 gis duabus interceptam habet. Amphibrachū; q̄ circa mediā
 longam breues utrinq̄ locatē sint. Bacchium a Baccho; cuius
 laudes huius pedis dimensione ferebant. Palimbacchium; quā
 si contra bacchiū. ediuerso em̄ ad bacchiū constat. Chorium; q̄
 choreis aptus est. Tribachū; q̄ tribus syllabis breuib; perflu-
 at. Dispondeū vero/ atq̄ Dijambū; q̄ alter spondeis duobus/ al-
 ter duplici iambo ascendat. Ditrocheum quoq̄; q̄ duplicem
 trocheum cōplectitur. Proceleusmaticū; a nautica exultatione
 cū ad portum appellant/ vocatū assentiebant. Peronius tamē ab
 hortatu & furatione impositum esse vult; propterea q̄ hic pes bre-
 uibus syllabis quattuor p̄ceps/ celeritati conueniat. Tortellius
 vero hunc interpretat. quasi prius iussum. quīa in sacris Mineræ
 versus hoc pede conditi/ primū pronunciarī iubebant. Pēones
 propterea dictos; q̄ his laudabatur Apollo. Choriambū; q̄ in
 lambū exeat; & sit choreis consentaneus. Anapestum; q̄ duo-
 bus diuersis omnino pedibus/ id est iambo & Trocheo constat.
 Epitritum sequitur etiā significare volebant. temporibus em̄ se-
 ptem consumitur. Nam cū longas syllabas tres/ & unā breuē
 semp habeant Epitriti; syl'aba aut breuis uno/ longa duobus tem-
 poribus proferat; Epitritos tempora septē habere necesse est. in q̄
 bus dū quattuor ad tria componunt/ sequeutia proportiōe me-

DE VOCALIBVS

Posterioris. Horat. in eplis. Grex autē pueri
at: cornicula risu3. Coronides. atrides. abides.
abides. confidero. desideriu3. formido. timido. auriga.
quadrigæ. caligo. fuligo. rubigo. prurigo. tentigo. castigo.
Quintile in nōmīnib3 neutris in ile formatis. ut

Missile tñ/facile/gracile/agile/le/venatīle/sutile corripunt. Et
le/venatīle/sutile corripunt. Et aprilis. hostilis. senilis. iuuenilis.
aprilis. hostilis. senilis. iuuenilis. producunt. At illud videas:
i longā habere: si a noībus deducta a sene senilis.
Vno excepto. parilis. Nequius q̄ generis noīa in
ile posita/hanc formā sequunt. ut cubile. & ea q̄ pau
lo supius diximus. Optimus. illimis. sullimis. Et in no
minib3 in imen desinentib3: q̄ ex q̄rta cōiugatione fi
unt. ut munimen. blādimen. rudimen. Herinis. cimi
num. caminus. catinū. festino. supinū. propino. salinū.
Et in noībus deriuatis in inus positis. ut vulpinus. q̄ri
nus. iugurthinus. Et tñ noīa quę g ante hmōi termi
nationē habent/corripūt i ante n. ut oleagina. fagina.
Verg. in buc. q̄niam tibi pocula ponam Fagina. Item
geor. 2. Trudit e sicco radix oleagina ligno. Cæteruz
q̄ bissus/ adamas/ bombix/hiacynthus/& ametistus
formāt: breuia sunt. ut bissinus. adamantinus. hiacyn
thinus. ametistinus. In omnib3 q̄ in timus cadenti
bus/ si a primitiuo referunt t producunt. id est matuti
nus a matuta. Verg. i. s. enei. Nec minus æneas se ma
tutinus agebat. Sin non: corripunt. ut sero serotinus.

Ver. in geor. Si vō ad solem rapidū/lus
Ordine respicies: nunc te craftina fal-
lor. In nominibz itē in ina formatis. ut prūina.
corolina. Prę mutina. pserpina. femi-
teſea nominū ī in finitorz. ut delphin-
us. Delirus. papirus. saphirus. ia-
mediā ſyllabā breuē facit Cremonē
paradiſus. paradifiſis. & in hu-
iufmodi. Eremita. leuita. margarita. Et
in horz ſimilitudinibz q̄ vel locū/vel pſonā ſignifi-
cant: Sunamis. poliochitus. aconita. cocytus.
hermaphroditus. tefſites. grites. auritus. mellitus. tur-
ritus. & ſimilia horz vocabula ſumpta ex noīe. Pręter
ſeruitus/& ambitus: in quibz deniuatio eſt ſpectan-
da diligenti. Et pręter aduerbia in itus poſita. ut fundi-
tus. ſtirpitus. In nominibz ex verbis tercię & quartę
cōiugationis natis/q̄ in itū ſupina mittūt. ut mugitus.
rugitus. auditus. q̄ſitus. Sz percitus aliā formā habet.

Obliq̄ q̄q̄ noīm in is deſinētiū. ut ſamnitis a ſānis.

De I in ultimis ſyllabis.

I ad finem dictionis poſita/ſemper longa eſt. Pręter
q̄ in his dictionibus: tibi/mihi/sibi/quasi/& niſi. Ibi
vero/& tibi/& quę ex his fiunt (ut ſicubi) indifferen-
tia ſunt. In dictionibus item gręcis vocatiui caſus in
uenitur i correpta. ut thebai. Staius in ultimo thebai.
O mihi biſſenos multum vigilata per annos Thebai.
& Vergi. in buc. Te coridon o alexi/ trahit quęq̄ ſua
voluptas. Ouidius de tranſformatis in. 1. Dic themi q̄

DE VOCALIBVS

generis damnū reparabile nostri Arte siquidem
 stis. Idibus est annę festum geniale peregrinatio
 cul acipis aduena tibi tuis. In dictionibus item
 cis ipm i in datiuo casu reperit correptione
 leidos. Palladi littoreę celebrabat
 Forte diem.

De O in primis syllabis correpta.

O præ b d g m & s produciť. Scilicet in primis infra
 positas dictiones. Obes. obest. obus. & reliqua q̃
 ex sum formaueris / quę possunt etiam habent. ut ob
 sum. soboles. obesus. globus. probus. probo. probū.
 scobis. & obliquus huius nominis scrobs. Modus. mo
 do. odor. odio. modius. fōdo. Toga. rogo. robus. Vo
 mo. omasum. dominus. domus. comes. como. coma.
 glomus. homo. domo. stomachus. comedo. omitto. p
 metheus. Rosa. p̃sa. pseucha. posuit. & inde genita.

De O in primis syllabis correpta.

O præ c f l n p q r t & u (remotis subsequenti vo
 cabulis) semper in primis syllabis corripitur. Procę
 rus. ocior. iocundus. Cocytus. foca. ocium. poculum.
 oculo: & obliqui huius nominis vox. Profugio. pro
 fero. prosum. Sed quę de pro supra scripsimus / ea nō
 negligas. Moles. proles. solor. olim. colyphā. bole
 tus. solus. polipus. prolixus. stola. colo as. solennis. sol
 lers. nolo. Et in obliq̃s huius nominis sol. Pono. no
 nus. çona. pone. nonę. comis. dono. donum. donec. co
 nor. pronus. Topus. opilio. sopio. populus arbor. co
 pia. copula. copulo. Quoq̃. Chorus ventus. coram.

DE VOCALIBVS LI I

pro. horam. hora. ore. corallus. lorū. gloria. fo-
 reo. Et in obliquis horū noīm: os oris
 horis. horū. & horū. Poto/quotidie/totus/no-
 ho/protenus. Et in obliquis noīm ge-
 nentiu. ut sacerdotis/nepotis cōpo-
 os suā derivationē sequunt: & sunt
 Prouincia/prouenio/& in
 de presentia.

De O in medijs syllabis producta.

O pre n s t & cū nī in his dictionib) in medijs sylla-
 bis lōgabit: Sardonis/sardonis/diaconus/sindonis/
 ascones/britones. & in obliquis on deflexis: q̄ locorū/
 psonarū p̄pria sunt. ut Simon. simonis. Babylonis.
 quīs in his multa veritas est apud auctores. Vergi. in
 buc. Pastore musam damonis & alpheſibei. Idē in eo:
 Aut alconis habes laudes: aut iurgia codri. Itē Iuena-
 lis. Hic boue p̄cusso mugire agamēnona credis. Stati-
 us itē. 10. theba. Amphion eq̄tes/noctē/vigilataq; cae-
 ſtra. Ab on em̄ longa/necesse est gti t̄minationē pdu-
 ci. Quod cōtra eundē Statiū repit. Et caligantē lōgis
 ixionia giris. Ouid. itē. 1. de transfor. Foeda lychaoniae
 referens cōuiuia menſe. Etem̄ lychaon/nomē posselli-
 uum corripit. Nō facile p̄pterea certā quis in huius-
 ce noībus p̄ceptionē afferet: nisi in grēcismo sit. Nam
 apud grēcos o duplici est figura. Vnum quod est nō
 nō impar. & vocat̄ ο μικρόν id est minus/vel paruum/
 vel breue. Alterū dissimile et quasi geminātū: hoc mo-
 do ω & dicit̄ ω μέγα id est magnū. Arbitror prop̄ea

DE VOCALIBVS

in nominibus gręcis / on in positione nō habentibus
hanc varietatē inueniri quantitatis. Quia in no-
ro iudiciū / gręcismatis nescius. His ipse vocabulis nō
ita ut authores usos esse comperio. Cuiusmodi
ta / q̄ gręca est dictio. In proprijs nō
forte acciderit. ut clodoueus. ludon. (clodoueus
quidā volunt) quātitas seruet quę ad elegā-
tiam quadrantior.

De O breui in medijs syllabis.

O præ b c d g l m p q & r hęc in eis adducet tñ in
his quas annotabimus dictionibus. October. Et in da-
tuo & ablatuo numeris pluralis horū nominū / ambo
& duo. In obliquis itē nominū in ox exeuntū. ut ve-
lox velocis. Herodes. Et in obliquis huius noīs cu-
stos: & in his quę inde pueniūt. ut custodia. In noī-
bus itē quę a gogos gręca voce deriuant. ut isagogæ:
synagoga. quę diuturno usu latina pene facta sunt.
Amomū. Europa. esopus. piropus. canopus. In no-
minibus q̄q̄ in orus definitis. ut sonorus. Et in oblique
nominū terminatorū in or. Præ obliquos horū noīm
arbor. memor. castor. equor. marmor. Quorū quanti-
tatem sequunt noīa ppria in or terminata. ut hector.
nestor. Et in deriuatis a corpus. ut bicorpor. Et in ob-
liquis horū nominū: decus. femur. robur. ebur.

De O in ultimis syllabis.

O (nisi ex monosyllabis dictionibus erit: aut datiuus
& ablatiuū terminabit: aut in istis aduerbijs / tanto / q̄n-
to / sedulo / suique similibus) pro voluntate scriptorū ha-

pendas tñ puto gręcas dictiones. ut Di
calipso.

V in primis syllabis producta.

V in s & u producitur. Has tamen di
Lucerna. ducenti. cucumis. Et obliq̃s
cruis. Rudentes. fudes. rudis. pu
est indifferēs. Pugil. fugio. iugū.
humilis. humus. tumulus. nume
rus. Cuneus. Curules. murena. furo. nurus.
Sufurro. put. Latū. puto. uter. cutis. uti. utinam.
puteus. puteal. rutilo. futurus. utica. Fluuius.
pluuia.

De V in primis syllabis correpta.

V prę b l & p in primis syllabis corripit. Sed inde
excipies: Rubigo. pubes. bubo. tuber. suber. uber. bu
balus. nubes. nubo. Cuius hęc cōposita breuia sunt: p
nuba. inuba. de quibz supra dictū est. Vlgo. fuligo.
mulus. gulio. Pupe. puppis. cupā. iupiter (qd vocabu
lum duplici p scribendū esse contēdunt multi) stupa.
upupa. nuper. rupes. pupillus. Pupilla anceps est.

De V in medijs syllabis producta.

V prę c d g m n r s & t in medijs syllabis (si hęc voca
bula exemeris) producet. Volucer. Educo. Obliq̃s
huius nominis pecus pecudis. Sanguisuga. Et obli
quos huius noīs coniunx. Incolumis. contumax. au
tumo. Purpura. Et verba in rio exeuntia. ut esurio.
Mercurius. lemures. Et obliquos noīm in ur finitorū
ut guttur. Ligur. Arbutus.

DE CONSONANTIBVS

D V in medijs syllabis correpta

V præ b l & p in medijs syllabis brevis est. His syllabis tūtaxat exceptis. Saluber. getulus. Adulter. curules. torcular.

De V in ultimis syllabis

In dictionibus latinis V in calce dictionis undecūq; correptum inuenies.

DE CONSONANTIBVS

ad exitum dictionum positis

B in dictionibus latinis nunq̃ erit extrema. In peregrinis autem. ut Beelzebub/ Iacob. breuiabitur.

C producitur. Nisi in istis dictionibus: lac. hic/ quādo est pronomen. Nec/ & donec. quod tamen in hoc carmine est productum: Donec aspirante deo conatibus egris. S; apud Ouidiū de tristibus. i. corripit: Donec eram sospes tituli tangebar honore. Et in .3. Ver: Donec humo tegere/ ac foueis abscondere discunt.

D semper erit brevis. ut apud. ad. Et in exteris quoq; ut David. Abiud. Eliud.

L correpta est. Præter: nil. sol. In peregrinis dictionibus. ut michael/ tanaquil/ sæpenumero producitur.

M aut præcedit vocalem; & tūc abijcitur. Aut ad eā consonans subsequit: et positione producitur. Aut in extremo versu collocat: & potest esse anceps.

N producta erit. Sed in/ dein/ an/ tamen/ forsan/ forsitan/ viden: nomina item latina quę genitium corripunt/ ut nomen/ numen / breuia sūnt. Accusatiuus item gręcus in an/ in en/ & in on terminatus; cuius ge

DE CONSONANTIBVS LI. I

126
 Minus nominatiuū nō excedit. Iuuenalis in satyra pē
 1. Quis nescit Volusi bitynice / qualia demens
 2. Egyptus portenta colat? Crocodilon adorat. Item
 3. Quis fata putaret Scorpion/aut vi
 4. matus? tis habere? De gręcis ꝑo dictionibꝫ
 5. Mēnon/Agamēnon/nihil certi proferre au
 6. sim. nāz eāz dictionū apud authores nostros varius
 7. est usus. Inueniuntur tamen: in huiusmodi gręcanicis vo
 8. cabulis n interdu remoueri. Statius in Achil. Concla
 9. mant danai: stimulatqꝫ agamēnon volentes. Eandēqꝫ
 10. ad extremū interdū tungi: & eā produci. ut pro pluto
 11. pluton. Ver. in. 7. ęnei. Quid & ipse pater pluton: ode
 12. re sorores. Quod fieri arbitror: qā hmōi dictiōes Mē
 13. non/Antiphon apud gręcos in en exeunt: ad nos ve
 14. ro traductę n abijciunt. ut dicamus Antipho/ Mace
 15. do. pro Antiphon. Macedon.

R-nisi in monosyllabis dictionibꝫ: & in his vocabu
 lis: æther. crater. gadir. abadir. hiber. celtiber (quę duo
 nomina ab hiberus/celtiberus veniūt) aer. par. impar.
 breuiatur. Ex monosyllabis qꝫ hęc correpta sunt:
 per. fer. cor. vir. & ea quę inde formaueris.

S qđāmodo dū singulis vocalibꝫ adiungiūt: ita diuer
 sum pñūciationis habet modū. As em̄ in latinis di
 ctionibus raro inueniūt correpta. Sꝫ gręę dictiones qꝫ
 gtōs in os mittunt/as corripit. Ver. in. 9. ęnei. Iā loca
 iussa tenet/forti pmixtus etrusco Archas eques. Acti
 qꝫ hāc formā tenēt. Idē i buc. Aonas in mōtes ut du
 xerit una soror. Oui. de re. Pixidas inue. & re. mil. co.

DE CONSONANTIBUS

lores. Iuuenalis in satyra: Ultra saurōm mēsa & modo captas Orchadas. Idē. figentē imanes & frigoras & cyclopes. & Vergi. in buc. Inter delphos & orōnes. Es produciť. Nisi in his dictiōibz: pene. & c. qđ sciat inquietus. Et in verbis a sum. denariis. ut nō es. potes. Et in nonnibz in es nurr. & c. rum gtius in tis desinit. ut n. pedes. & c. Gręca yō noīa numero plurali es variuz habent. ut arcades. Ver. i buc. Ambo florētes etatibz ambo. Idēz in eodē. Prętimes implerūt falsis mugitibz agros. Item Iuue. Vascones ut fama est alimentis talibz olim Produxere aīas. Itē Ver. in. 7. gnei. Quid syrtes/aut scylla mihi/aut vasta charibēis Profuit. Is brevis est. Pręterqz in datiuo & ablatiuo pluralis numeri. Itē in nonnibz in is exeuntibz/q in itis gtim mittūt. ut quiris gritis. samnis samnitis. & quis. sis. vis. & velis. Et cuz is pro es in accusatiuis noīm tertię declinatiōis numero plurali ponit. qđ nō fit nisi cū genitiuus pluralis in ium exit. Ver. in. 3. geor. Et pinguis cęras. Itē in. 2. Cōtemplat aquas dulcis/& frondea sup Tecta. Itē in. 1. gnei. Omnis ut tecū meritis pro talibz annos Exigat. Itē in. 3. gnei. Tris adeo in litore certos cęca caligine solles Erramus pelago. Itē in. 2. geor. Et turpis auibz prędam fert uua racemos. Is quoqz pnomē longū inueniť. Horat. ad Numicū. Qui timet/is aduersa fere miratur eodē: Quo cupiēs pacto. &c. In secūdis qđ psonis yborū quartę cōiugatiōis is produciť. ut audis. venis. Os nisi in his dictiōibz/os ossis/compos/im

DE CONSONANTIBVS LI. I

Quis hęc duo q̄ postremo diximus/ in
os longā definētia a Prisciano numerē
aut. Sed Quid. dearte corripuit. Insequere: & nō post
Breuiat itē os in genitiuis no
pallados. Staius in. 5. Erumpūt tec
lados arces Impetus. Ntius yō eo
umeri szris est anceps. ut de
los. lemnos. Chaos yō corripit. Ver. in. 6. enei. Dñ q
bus imperiū est animare: umbreꝝ filētes: Et chaos: et
phlegethon. Vs breuē facies. Nisi in gtio szri/ntioꝝ
actio & vocatiuo plurali noīm quartę declinatōis. ut
manus. auditus. In noibus itē quę in udis/uris/& utis
ponūt gtios. ut incus. plus. tellus. falus. virtus. Palus
yō ab Horatio cōtra effert: quis a Ver. in. 6. enei. pro
ducat. tristiq; palus innabilis unda Alligat. Pus qꝝ
longat. Hora. in fer. Proscripti regis rupuli pus/ atq;
venenū. Est aut pus sub cute coagulatus ex lēsiōe san
guis. Vs aut gręcorū nominū gtios in odis ponentiū
longam esse asserit Priscianus. ut melampus.

T proculdubio per omnes ptesōnis (nisi priori cō
sonę iūcta) breuis habet. ut caput. sinciput. occiput. si
cut. at. Cōcīfas tñ dictiōes/ ut fumat pro fumauit/ pos
sumus excipere: in q̄b; ultima syllaba tāta manet/ q̄n
ta in suo fonte fuit.

Sed iam de syllabis finem demus. nā tam longe pa
tens pelagus in his est: ut imensum & pene incertum
iter is arripiat/ qui singula persequi tentabit.

Finis primi libri.

DE PEDIBVS

LIBER SECVNDVS DE PEDIBVS

Carminis origine/constantia/ceterisque quibus in ver-
su præter rectas artis præceptiones vti liceat.

• Vnc quoniam satis (ut arbitror) quæ naturæ litterarum
que syllabarum quantitas superius tractata est
pedibus/quibus tanq̃ proximis præcedit carmen ex-
urgit:deinceps disserere incipiemus.

QVID SIT PES

Edem in metris ad similitudinem corporis pedis/
appellatū esse constat. Quædāmodum in pedibus ince-
dentes/nunc tarde / nūc properantes greffus nostros cō-
ponimus:Ita metrum quidem certis pedibus & mensuris / vel fluit
celeriter:vel lente procedit. Quo fit: ut pes esse putetur:sylla-
barum per definitū tempus ad harmonicā concinnitatē mensura-
tio.Nam velut in choreis non tam sese promouere/ q̃ apposite /
q̃ eleganter/q̃ decore / & ad numerosum concentū salire laudat:
Ita in eo quod desiderat carmen:vel lentos / vel præpetes pe-
des adhibere non est satis.nisi etiam ad sonoritatem & dulcedinē
prorūrum natura ac cōmodes. Multū namq̃ interest:quibus pe-
dibus:spondeis ne/an sabbis versum p̃scribamus. Alius em̃ alio
est morator. Sunt qui instar lapidū e superno aliquo iugo ca-
dendum eunt præcipientes.Hi ad festinationē & subitum metū apta-
ri possunt.Quo more ad casum turris usus est in.2.ænei.Vergil.
Conuellimus altis Sedibus:impulimusq̃ ea lapsa repente ruinā
Cum sonitu trahit: & danaum super agmina late Incidit. omni-
bus em̃ dactylis usus est:qui veloces sunt:& eam quam describit
ruinam cōmode representāt. Item paulo inferius de Pyrrhi in do-
mum Priami irruptione: Labat ariete crebro. Sex em̃ cōtinenter
præpetibus syllabis scripsit:que corruētis ianue fragorē ante oculos
ponerent.Item in undecimo de morte AEnææ:transuerberat
ariete pectus. Sunt qui more grauissimę molis trahantur magis
q̃ eant.ut in.2.ænei.spondeos multos accumulauit Vergilius:cū
extremos Priami casus narrātem AEnēā inducit.Ait em̃ de He-
cuba/senem Priamū ab armis prohibente: Sic ore effata/ recepit
Ad sese:& sacra longæuū in sede locauit.Et sequitur paulo post:
Sic fatus senior/telum imbellesine ictu Coniecit.rauco quod p̃-
tenus gre repulsum/Et summo clypei nequicquam umbone pe-

Et paululum infra velut attonitus & herens Aeneas ait:
 Et circumstetit horror. Et in quinto li. de
 Scipio nate populis impedita: In foelix saxi in procurrentibus
 Concute cautes: & acuto in murice remi Obnixa crepuere:
 Et ad prostra prope idit. Confurgunt nautae. Et in eodem de Entel
 sine athleta contra Daretem. Quid si quis cestus ipsius & Her
 culis armis: sistemq; hoc ipso in litore pugnam? Vides in
 difficultatibus summa: ut in pondere & syllabarum lentitate
 non ab usum potius: sed ita utiose grauante omnia torpentibus
 fere vocabulis. Verificatorem igitur pedum vim & naturam cog
 noscere oportebit. quos centus & vigintiquattuor esse Donatus
 scriptum reliquit. Verum de omnibus dicere (quonia parui esse ad
 institutum nostrum estimamus) duo detriginta tamen hoc loco ape
 riemus. ex quibus interdum geminatis / reliquos confidenter
 est. Eorum autem quos numerandos suscepimus / sunt dissyllabi quatuor.

De pedibus dissyllabis.

Rimus res dissyllabus ex duobus longis syllabis con
 stans: est Spondeus, ut languens. Secundus est Py
 rrichius, qui duabus syllabis breuibus fluit, ut fera.
 Tertius Iambus, ut ia longa, altera breui conficit, ut domi. Quar
 tus est Trocheus, qui utroque contrarius / ex prima longa & se
 cunda breui constituitur, ut stertit.

De trissyllabis pedibus.

Rissyllabi pedes sunt octo. Molossus: qui & Trima
 chrus appellatur: constat ex tribus longis, ut imprudens.
 Dactylus prima longa & duabus breuibus, ut barba
 rus. Ediuerso autem surgit Anapestus: qui ex breuibus duabus syl
 labis & postrema longa constat, ut liquidos. Amphimachus me
 diam breuem duabus productis intercludit, ut rhetores. Am
 phibrachus contra / postremas breues habet media producta, ut
 feroce. Bacchius primam corripiens / tardat posteriores, ut ocello.
 Palimbacchius huic omnino est contrarius: posteriorem enim breuem
 habet / priores longas, ut despectat. Tribachus (quem nonnulli
 Choriū esse volunt) tribus breuibus appropinquat, ut facile.

De pedibus quadrisyllabis.

Aliqui pedes quadrisyllabi sunt numero sexdecim. Di
 spondeus: oibus longis constans, ut concertantes. Di
 iambus

DE PEDIBVS

ex duobus iambis conficitur id est: prima syllaba breui/ secunda longa / tertia breui / quarta producta . ut superius diximus . Eiusdem contra priorius, prima & tertia longa / reliqua breuia . Nam cediturque ex trocheis duobus, ut factione . Paon quatuor ex dispondeo contrarius. breuibus enim quattuor syllabis . Paon dum pernix est, ut celeriter . Paon primus / prima syllaba / moratur / reliquas breues dimittit, ut versio . Paon secundus / a fronte praecipit secundam sistit: posterior uia, ut suauior . Paon tertius / prima syllaba / breues habet reliquas, ut lenigabit . Paon quartus / prima syllaba / toto praecipit / a fine desidet torpetque, ut malivolus . Ionici a maiore / duras in initio longas / sequaces breues habet, ut lenigabit . Ionici a minore / huic diuersus est, ut numerosus . Coriambus primas atque ultimam producit / medias duras corripit, ut inuidiam . Antipeon huic repugnat, ut retundemus . Epitritus tertius penultimam corripit / alijs longis manentibus, ut mordentium . Epitritus quartus penultimam abbreviat, ut mutescendo .

¶ De cuiusque pedis origine.

Is pedum nominibus graeca esse originem nemo dubitabit. Quare vehementer errare mihi videntur Alexandri commentatores; qui latinam illis interdum interpretationem afferunt: quasi graecae dictiones ex latinis fuerint aliquando deriuatae. Sed quoniam a grecis illos pedes accepimus: hinc eorum quoque repetendus est intellectus . Spondeum igitur non a sponda lecti deriuatur, quisque arbitretur: neque tamen graecas nos voces, unde haec sumpta sunt, tradituros expectet. Nam quod illas non satis pure dicere / aut scribere haud vereor (quippe qui Belga sum / Parisij educatus) relinquere potius, quam eas contaminare consilium fuit. Tamen propterea significatioes quas ex Gregorio Tipherno graecae latinaeque scienti (dum Parisij forsitan ageret) accepimus: & deinde apud Perottum / qui de generibus carminum non ineleganter scripsit / legimus: fideliter docebimus. Dicebat enim Tiphernus: quod & Perottus affirmata litantibus Spondeum dici: propterea quod Dijs immortalibus libamen offerentes / hoc pede sua carmina componerent, nam spondi ad nos ductum / libamen significare dicebat . Pyrrhichium a Pyrrho: qui post habitam victoriam / versu pyrrhichij incedente / primus laudari meruisset . At Cremonensis autem

puericio pyrrhichiu didi putauit: q̄ uidelicet
 hic pes accōmodus sit. Iambum non tam irri-
 puebat: nam illa significare: eoq̄ obrectatores uti solere cō-
 Perotus: a lamba puella lambū appellat: quae
 praepter modū lacellita/laqueo sibi gula p̄re-
 a lamba Nyobes ancilla: quā apud Nyoben hospitio sus-
 laudauit Ceres. Trocheūa volubilitate di-
 Quo pede ad aras Deorū inter sacrifican-
 modi generis decantabant. & po-
 didi rotabile. rēnos em rota dicit. Molossū a Molosso/
 Pyrrhi & Andromedhes filio: in cuius memoriā/ constantia hoc
 pede carmina in templo Iouis caneant. Dactylum per similitu-
 tudinem articulorū qui sunt in digito. In quo ut primū lōgiorem/
 alios breuiore articulos videmus: ita in Dactylo capitalē syllabā
 productam/reliquis esse correptas manifestum est. Anapestū
 q̄ a Dactylo sit retrouersus. Amphimachū: quoniam breuē lō-
 gis duabus interceptam habet. Amphibrachū: q̄ circa mediam
 longam breues utriq̄ locatę sint. Bacchium a Baccho: cuius
 laudes huius pedis dimensione ferebant. Palimbacchium: quā-
 si contra bacchiū. diuerso em ad bacchiū constat. Choriū: q̄
 choreis aptus est. Tribrachū: q̄ tribus syllabis breuibus perfluit
 at. Dispondeū vero/atq̄ Dīambū: q̄ alter spondeis duobus/al-
 ter duplid iambo ascendat. Ditrocheum quoq̄: q̄ duplicem
 trocheum cōplectitur. Proceleusmaticū: a nautica exultatione
 cū ad portum appellant/vocitatū assentiebant. Perotus tamē ab
 hortatu & sūasione impositum esse vult: propterea q̄ hic pes bre-
 uibus syllabis quattuor p̄ceps/celeritati conueniat. Tortelius
 vero hunc interpretat. quasi prius iussū. quia in sacris Mineruę
 versus hoc pede conditi/primū pronunciarī iubeant. Pēonēs
 propterea dictos: q̄ his laudabatur Apollo. Choriambū: quā in
 lambū exeat: & sit choreis consentaneus. Anapestū: q̄ duo-
 bus diuersis omnino pedibus/id est iambo & Trocheo constet.
 Epitritum sesquiterciā significare volebant. temporibus em se-
 ptem consumitur. Nam cū longas syllabas tres/& unā breuiem
 temp habeant Epitriti: syl'aba aut breuis uno/longa duobus tem-
 poribus proferat. Epitritos tempora septē habere necesse est. in q̄
 bus dū quattuor ad tria componunt/ sesquiterciā proportiōe me-

surantur. Aulus vero Gellius libro. xvij. nocturno carz ca-
tino scripsit: Epitritū numerū esse qui aliquē mōdū con-
eiusq; insuper partē tertiā. cuiusmodi sunt quatuor. tres/ cui
decimā nouem/quadraginta ad triginta relati.

Q. ad conficiendos versus non est ir-tilis Mus-
sices cognitio.

Gitur si quis ad ea quę de pedibz mus-
mum intendet: videbit profectū has nūdicarū p-
ceptiones artem musicā nō nihil ... nere: quoniam vōdiz & cō-
positę modulationis vias digerit: metitur: libit. Quare rerū igna-
rus & negligens: carmen ad numeros meditari satis apte non po-
terit. Nam prisci illi authores excogitandis tam varijs carminum
generibus nunq; operam impendissent: nisi aliam in illis atq; aliā
longe harmoniā commiscere studuissent. Quod in Lyricis potissi-
mum versibz intueri licet. Nam diuersi adeo sunt omnes: ut qui
illos ad plectrum vel tibiā modulabitur: disparibus omnino mus-
sices speciebz & tonis eos personare necesse sit. Quamobrem in
Comœdijs inęquales tibias (dextrā dico & sinistram) adhibuiss-
se poetas puto. Hinc quoq; ad lamētationes elegiam afferimus:
ad celebrādos Heroes hexametros. Ad res item diuinas genus
aliud carminis/vel numerosum/vel longe diuersis pedibus dimē-
sum afferri videmus. In quibus nisi ad numeros verba/ad tonos
numeri coaptentur: absque omnia reddi quis nescit? Alia enim
cū demittitur/alia cū extollitur vox: tum verba/tum soni habendi
erunt. Igitur nec numeros facile/nec rhythmos eleganter/nec cō-
centus sonoritates quispiam absq; musices adiumento conficiet.
Ideo hanc sibi cōparet/versidicum monuerit. Vetusissimi enim
poetę Lynus/& Orpheus fistulis/aut lyra cecinisse propea meo
iudicatu tradunt: non q; neruis & fidibus minorū instar modos
effingerent: qui & philosophi & sapientes essent: verū ut inde ho-
mines intelligant: cuncta quę sibi diui authores scriberent: q̄ dice-
rent: tam suauiter/tamq; decore illos afferre: q̄ si modulatissimis
usos esse cōstaret musicis instrumentis. Quippe quorū versas &
numero & suauitate sonori/& rerū pondere non leues/agrestis-
simos quosq; permulcerent. Saxa/siluaq; id est non materiā illā/
sed duros et siluestres accolas quo vellent ducerent. Inferos nāq;
ipso a dmiratiōe sui tenere:& inde charissimā sibi Euridicen (nisi

Orpheū educere potuisse traditū est. Quam
ad Citharam/ ad cōiuuantes apud Dīdonē Troianos:
ad Citharam/ Minasilūq; canentē Sylenū Vergi. induxit. Qui
non tantū arte/ non fidium impulsu/ non tibiaz vento/ sed
carminis lenitate/ & diuino pene verborū cōtextu cō
mouē/ cōmūtā/ & in opere exhilararent. Ex quibus oībus nobis
videtur cōmūtā/ & in grāmaticæ artis rectitudine deriuatū/ ex q
quod dī pūpū/ & in ornatū esse debeat: tū harmonicis pro
portionibus dīmetur/ & oportere. Neq; tū ita accuratū & ubi
q; profluens profus/ si longū erit: quin moratū & tardū nōnumq;
& asperū quodā prope neglectū sit. Nā q; nimia cura affectatam
venustatē ostendunt: & si initio statim deficiant: fatiant tū suspi
tione nimij apparatus. Sed quēadmodū in ameniorib; pratis hor
tulisq; varij flores natura tū copiosi oblectant visum: ita in ora
tione cū soluta/ tū metrica asperiora interdū vocabula intexta mi
noribus/ auditū pmulcebūt. Quod Maronē/ reliquosq; absolutio
res poetas legentibus cū facile sit peruidere: nihil latius hāc rent
proferemus. Sed ad ea transibimus quę poetica licentia permittit

De licentia poetica.

(carmina scribenti.

q Va in re animaduertēdū est: hūmōi licentiā nō usq; adeo
protendi posse: quasi liberū sit scriptori literariæ artis
deferere præcepta/ & pro suo voto vel verba transformare: vel vi
tiose inter se iungere dictiones. Verū quę in grāmaticis & orato
rijs disciplinis a magnis auditoribus tradunt: ea negligere non de
bebit. Sūt em̄ cuius arti p̄stituti limites/ quos licet pro iudicio au
thoris p̄uaricari nesci sit. Imitabit ergo celebres poetas: et in qbus
illi sere ad viciū/ cū dignitate tū sunt deflexi/ in illa incidere nihil ve
rebitur: quin in ea ip̄a tū cōmoditate/ tū necessitate carminis deue
niet. Hic ergo permissus/ siue licentia/ in literis/ syllabis/ dictioni
bus/ atq; orationibus inuenit. Nā in his singulis fit a poetis cōtra
p̄cepta trāsgressio. In literis quidē: adiectiōe/ detractiōe/ imuta
tiōe & trāsmutatiōe peccat. Addit nāq; interdū in dictione lra/ q̄ p̄
cedentē breuē vocalē lōgā faciat, ut relligas, relligio, oppidū, red
duco. Ver. in. 1. enei, Troas relliquias danaū. Idē in. 8. Hęc duo p̄
terea dissectis oppida muris: Reliquias veterūq; vides monumē
ta viroz. Itē Horatius in Epodo: Deus hęc fortasse benigna red
ducet in sedem vice, d/ em̄ addidit, cū apud Vergiliū prima huius

verbi reduco/breuietur. 4. *Ænei*. Eiectam dāff
 redūxit. Detrahitur quoq; nōnunq; litera
 atq; immitis a chlli. s em vitandi sibili gra
 s profus etiā abijcitur a dictione quē con
 strophē includit. ut fatin. viden. pro satis
 nomine Porfenna/n additur. & remouetur quā
 dem apud Vergiliū in. 8. *Ænei*. Necō Tar
 na iubebat. Remouet apud Marciū
 na nō potuit. Quod si in alijs au
 Immutatur. ut olli pro illi. Ver. *sepe*. Cumq;
 opus est longa syllaba/ r in s cōmutat. *labos*. *arbo*.
 pro honor/labor/arbor. Ver. in. 7. *gō*. *da* propriū vir
 gosata nocte laborem/Hanc opus. *honor*. *infracta*
 ue cadat Fama loco. *lre* in eodē. *Vomeris* *hic* & *falcis* honos: hinc
 omnis aratri Cessit amor. *Stātius* in *achil*. *Te* longus honos/ater
 naq; cingent templa. Transmutat. ut *Alexandre*. *Teucre*. *Euan*
dre. pro *Alexander*. *Peucer*. *Euander*. quod ideo fit quia duplex
 est in his nominibus terminatio nominatiui. Dicimus em *Euan*
drus & *Euander*. *Teucrus* & *Teucer*. Ver. in. 8. *Tū* pater *Euan*
drus dextram cōplexus euntis. Idem in. 10. *Ardens* limit em agit
 ferro *te* Turne superbum Cede. *neua* querens: *Pallas* euander in
 ip̄is Omnia sunt oculis. &c.

De licentia innouandarum syllabarum.

Dē quoq; sit in syllabis. Nā dictioni ut cōmōdius qua
 dret versibus/syllaba adiungitur. Vel ad mediū. ut in
 duperator/pro imperator. & id per Ep̄thesim. Vel ad
 finem dictionis. ut dicier/pro dici. quod per Paragogen grāmati
 ci fieri volunt. Subtrahitur. ut vixet. a cestis. pro vixisset/acces
 stis. Ver. in. 11. Vixet cui vitam deus/aut sua dextra dedisset. Idē
 in primo. Accessit scopulos. Et surpuerat/pro surripuerat. *Hora*
tius in. 4. carmi. Qui me surpuerat. Imutatur. ut caudicibus/p
 codicibus. *Vergi*. in *geor*. Caudicibus sectis. Et chaurus/pro cho
 rus. Idem in *buc*. Spem gregis (ha) silice in nuda cōixa reliquit.
 cōixa/pro enixa posuit. Item euantes/pouantes. ut *Serui* pla
 cet. *Vergi*. in. 6. *Ænei*. Illa chorū simulans/euantes orgia circū Du
 cebat phrygias. Quę res pro quantitate syllabę facta recte puta
 bitur. Transmutatur. ut disphleina/pro disciplina.

De innotatione dictionum.

quoque additione seu interpolatione alterius dis-
cipiunt, ut septem subiecta trioni, id est / sub
Horatius in odis, Quem fors diem cumque da-
pro quocumque, Detrahitur ite a dictione. Ver
Stymas salis ere ruebant, id est eruebant, Et in eo
arma, pro cōtemnitis, Et i buc, Omnia
sim, Additur etiā litera dictioni
ut in 3. aenei, Alituum pecudūque genus so-
por alius habet, alitum dixit / pro alitum, Animaduertēdū
quod est in proprijs nominib; quę aspera sunt licere (si Seruius credit
mus) aut syllabam aliquā mutilare: aut omnino detrahēre: quo fi-
at sonora magis / & cōueniēti magis cōueniens, Ipsius autē Seruij i
cōmentarijs sup primo ęnei, verba sunt hec, Quotiēs poeta aspe-
ra inuenit nomina / vel in metro non constantia: aut mutat ea: aut
de his aliquid mutilat. Nam Sicheus / Sicharbas dictus est: Be-
lus Didonis pater / Methes, hec ille, Quod Ver, item (ut perhibet
Seruius) in, 8. ęnei, fecit in hoc versu: Haud procul inde citę Met-
tum in diuersa quadrigę Abstulerāt, metum dixit / pro metum,
Et mœrorū pro murorū / in, 10, Quin intra portas / atque ipsi prę-
lia miscent Aggeribus mœrorū, Sciendum quoque est: in dictio-
nibus gręcis licere uti genitiuo vel suo / vel latino: quatenus me-
tri cōmoditas exposcet, Cuius rei author est in, 1. geor, & in, 2. &
6. ęnei, Ver, Helyadum palmas / Epyros equarū, Item: Est in co-
spectu Tenedos notissima fama, Tenedos / & Epyros, Item alib.
Nerythos more gręco dixit, Androgeo quoque / pro Androgei, in
6. ęnei, In foribus lætum Androgeo, qui mos (ut perhibet Tor-
tellus) Atticorum est, Immutantur atque innotant dictiones vel
forma, ut delitescō / pro deliteo, horrefcis / pro horres, Vel diminut-
tione, ut meliusculus, Vel cōparatione, ut senior pro senex, tri-
stior pro tristis, Ver, in, 1. ęnei, Tristior & lachrymis oculos suffu-
sa nitentes, Vel deriuatione, ut frondens pro frondosus, Ver, frō-
dea tecta / id est frondosa, Vel cōpositione, ut formidolosus, parui
potens, Quę & si in oratione quoque soluta frequenter occurrunt:
tamen a versificis licentius occupantur, Transmutari item a po-
etis dictiōes certum est, ut apud Ver, maria omnia circum, id est:
circum omnia maria, Item: Vrbs antiqua fuit / iyrj tenere colo-

DE LICENTIA POETICA.

ni/Carthago:Italiam contra: id est: contra Italiam.

De Oratione.

f It in super nonnunquam ad orationem superflua dicitur
e adiectio: & frequentibus conjunctionibus iurans
pacta. quod polysinheton/ id est multipliciter coniunctio
ei dicunt. Vergilius in. 2. enei Adhamaſq; / Thonſq; / Ptole-
ptolemuſq; / primuſq; Machaon. Idem in. 5. apud Cecropem
q; ubi perissologia/ id est superflua locum occupatur. Et
& prelia voce diremit. Item alibi. Cuius est. quod per per-
sonas mon/ id est accumulatione dici manifestum est. Detrahatur
similiter aliquando orationi. quod edypſis/ id est in his verbi defectus
appellatur. Ver. in. 1. encl. de Iunone: Hac secum: me ne incepto
desistere victam: in prima enim oratione deest/ dixit in secunda/
deceat. & Neptunus ad vetos: Quos ego. sed prestat. &c. deest/ pu-
niam. Itē: Vrbis antiqua fuit: tyrii tenuere coloni. subaudi/ quam.
Subtrahuntur interdum conjunctiones. Vergi. in. 4. Ite: ferte citi-
date flammā: impellite remos. Transponitur vero oratio per hi-
steron proteron: cuius retroverso ordine res proferunt. Ver. in geor.
Areatum primis ingenti equanda chylindro: Et vertenda manu:
creta & solidanda tenaci. Vertenda enim est prius area: deinde as-
quanda: & tandem solidanda. Transponitur itē oratio: cum casibus
controversis res significat. quod hipallage nominat. Ver. in geor.
Nonne vides ut tota tremor pertinet equorum Corpora: si ran-
tum notas odor attulit auras: Odor enim non auras/ sed aure quo-
rem ad aures perferunt.

De commutatione vocabulorum per omnes partes orationis.

a Nima duertitur preterea poetę vocabulis abnti: & ali-
ud per omnes fere partes orationis vocabulorum pro alio
ponere. In Nomine quidem. ut Iuuenalis: Bacchanalia viuunt:
id est bacchanalia: id est furiose & crapulose. Et Vergilius in buc.
armenta: & pasces Sole recens orto. id est recenter. Idē in. 2. geor.
Flos apprima tenax. pro apprime. In his enim omnibus pro aduer-
bio nomen positum est. Ponitur etiam proprium pro appellativo.
Ver. in. 4. geor. Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto Dar-
danus. id est dardanius. de Aenea enim loquitur: qui erat troianus.
Item contra/ appellativum pro proprio. ut apud Galterum: Brē

pro Brennus. Id nomen erat duci Senonū Romam pre
 loco etiam generis species apponitur. Vergil. geor. 3.
 ei qd. benicus exacuit sus. Sabinum em suem pro alio quos
 positus. Et idem de equabus amore furentibus: Illa. ducit
 ortans Gar. /a/ transq. sonantem Ascanium. Gargara pro
 /a/ sonantibus/ & Ascaniū pro quibusq. fluminibus dictus
 /a/ scit. Ponitur etiā pro re inuenta inuentor. Ver.
 Cerecemq. Expediunt. Cerecem pro pane dixit.
 equitem pro equo. Vergil. geor. Frena Peletronij lapite/gy
 rosty dedere Insuper dorso: atq. equitē docuere sub armis Insuper
 tare solo: & greges glomerare super bos. equitem/ id est equum.
 Item certum pro incerto numerum poni/ manifestum est. Vergil.
 in. 1. aenei. O terq. quaterq. beat. Est in super pro numero nu
 merus. ut: Pars in frustra fecat. Et casus pro casu. Vergilius: Cure
 ruq. volans dat lora secundo. curru pro curru. Idem in geor. Nā
 q. alij victu inuigilant. pro victui. In Pronomine. ut ipse assum:
 pro ego assum. quod per Euocationem fit. In Verbo non secus
 sit alteratio. Vergilius in. 1. aenei. At sperate deos memores fandi
 atq. nefandi. Item in. 4. Hūc ego si potui tantū sperare dolorem.
 sperare pro timere ponitur. Vbi animaduertendum est: modū
 loco alterius modi se penumero inueniri. ut Ith/ paratis q. primus
 arma viri. id est: ite: parate. Significationē etiam pro significatio
 ne. Vergil. Proram auertit. id est auertitur. Tempus pro tempore.
 ut: ca ditq. superbum Ilium. ca dit pro cecidit. &: Omnis humo
 fumat neptunia Troia. pro fumauit. Et genus pro genere. Ver.
 in geor. Longaq. urgent ad littora fluctus. urgent/ pro urgentur.
 In Aduerbijs. ut apud Vergiliū. propter aquam. id est prope.
 Et/ secundū aurem. id est post vel iuxta aurem. Item apud Ver.
 genus unde latinum. unde/ id est a quo. Et apud Lucanū in pri
 mo: Tu satis ad vires romana ad carmina dandas. satis/ id est suffi
 ciens. Et apud Maronem in. 10. aenei. Atq. ea diuersa penitus dū
 parte geruntur. penitus/ pro valde esse positum/ Seruius refert.
 In Prepositionibus. Ver in geor. Sub lucē exportant calathis. p
 ante merā lucem. vel in principio lucis: id est/ ex oriente luce. Item
 Martialis li. 2. epigrā. In Acerrā: Hesternō fētere mēro qui credit
 Acerrā/ Palli: in lucē sp. Acerra bibit. in/ p ante: id est prima luce.
 In Cōiūctiōibz. Ver. in. 2. cnei. Subiectisq. urere flāmis. q. p ve.

Et apud Terentium in Eunuchis Vel rex magnas agebat, vel/pro &. Idem in eodem: Sicut quanto queas, id est/saltem, Item Vergil. in, autem/deum pinguis spaciatur ad aras, aut/pro &.

De Elipsi & Sinalopha.

a D metricam quoque licentiam spectentem
te vocali abijciatur, ut apud Vergil.

Quare me puduit sepe quorundam grammatice
dimenta literarum se tradere/& non
diantur. Quales sunt hi/ quibus promittitur
lectus est Alexander. Afferunt certe inanes
dominicas leges: quibus vocales omnes
tant: dicentes/hunc quidem antiquitati
vero prorsus excidisse:& vitio quodammodo
sele cursare facitabit. Atque ea re tam prohibent auditores/ quod ab
scopus nauderis nauim auertit. Nec intelligere possunt hoc lite
rarum conuentu (nisi nimis creber fuerit) grauius & confertius me
trum comparari. Nam quia hec ipsa est meta aut collidunt/ aut sub
ducuntur metro: inde & pondus & fecunditas carminis exuber
rat. Ponerem exempla/ nisi scaturirent apud auctores. Sed locos
quosdam inuenies/ ubi concurrentes vocales integras conseruas
bis, ut apud Vergil. in buc. Te Coridon o Alexi & alibi: O utinam.

Cohærent etiam aliquando vocales due, ut est in illo Vergiliano:
Nec spes libertatis erat: nec cura peculii. Item in, 6. ænei. Mune
ra nec sperno; nec vobis rege latino Diuidis uber agri/ Troiaue
opulenta deerit. Idem in, 10. Deest iam terra fugæ. In his enim ex
plis gemine vocales syllabam unam faciunt:& quidem longam. Due
preterea vocales quæ unam syllabam constituent/ in duas diuiduntur,
ut apud Ver. Vestis pictæ, pro pictæ. Et apud Horatium/ siluræ/ est
trissyllabum, ut postea monstrabimus. Et item apud Ver. Aulæ in
medio libabatur pocula Bacchi. Et apud Martialem in, 1. epigrammatis:
Quid tibi vis Dipylon: qui phætona facis? Ad idem quoque perti
net: quod vocalis brevis produciatur: & contra/ quod longa breuietur.
Illud per Sistolē/ hoc per Diastolē fit. Cuius exemplum facile
inuenitur est. Item quod diphthongus au/ in o breuem conuertatur.
Vergilius in septimo ænei. Ipse dehinc auro squalentem/ albos
oricalco, pro auricalco dixit.

et diphthongus/ non in i breuē conuertit
 sed Prisciano teste li. i. & .ij. Vel in e lon
 ga. Penultima syllaba/us pura sequēte: vel
 in i longa. ἀχιλλεύς. achilleus. σπονδαίος. spondeus.
 καλλιόπεια. Calliopea. γυναικεῖον. gy
 naecias. Vel in i longā quando
 quæque syllaba longa colici. ut ἀργεῖος. argiuius. &
 νεῖλος. Nilus. Ἰθάλια. ἰδωλον. idolum. Versus au
 tem Vergi. i. geor. quē allegat/nihil probat. cū ita sit le
 gēdus: Arcturū/pleiadas/hiadas/geminosq; triones.

Fit aut̃ huius diphthongi quandoq; dieresis. Ver. in
 i. geor. Pleiadasq; hiadas/clarāq; lycaonis arcton. In
 ter dū syneresis. Ver. 2. geor. Pleias & oceani spretos
 pede repulit amnes. Statius. 2. the. Amnis humo cum
 tauro/aut pleiadas hausit aquosus. Idem. 9. the. Tem
 pestas instar pelagi cū pleiadas haurit. Pleiades aut̃ la
 tino eloquio Vergilię appellantur: Hiades vero Suc
 culę. Seruius libro primo geor.

Finis Libri Secundi.

LI. III De METRORVM generibus.

Erto scio: ad ea quę de Carminis constitutione scripsi
 mus/multo plurima adiungi posse. Verū quoniam de cō
 ficiendis metris tantū suscepimus rationē: de Musis/q; in
 spiratrices carminis sibi poetę accersunt: aut de poeti & figmen
 tis: & q; longe in fingendo abire liceat/nihil intingere volumus.
 Ea em̃ pceptio nihil ad versuū conditionē attinet: & altiorē quan
 dā considerationē desiderat. Quāobrē his rebus omīssis: post pau
 ca (quę velut materiē metrico artificio pparauimus) nūc ad Me
 trorū formā ostendendā accedamus. Neq; in oēs quib; oblectati
 f

DE METRORVM GENERIBVS

sunt prisci auctores subiungemus. Sunt em̄ p̄mū
tis ex auctoribus castigata exm̄a tenemus: neq̄ ex alijs
nere tentauimus. ne has p̄ceptiunculas nostra t̄m̄ auctorit
mare videremur. Sunt item in quibus p̄p̄t earū s̄m̄e d̄m̄
nem nulla harmonia percipitur. quales Terenti / 30 / Com
etarū esse audemus dicere. Ideo ea t̄m̄ genera
rum extant in promptu em̄datiora exēpla: de quibus
Flaccū & Boetiū Seuerinū apud Seuerinū
cum legunt. Ex relijs em̄: Archileo duo dico
q̄ Basso: quorū priorē oīno nescimus: postēriorē autē magis no
mine cognoscimus: neq̄ alios nostra etate legisse com
perimus. Ex his inq̄ formulas atq̄ exm̄a p̄p̄t / arrogatē ma
ximē esse putamus. Porro eas sp̄cies q̄s consilio p̄terimus / ex cē
timetro Seruij poterit cognoscere cū iolior v̄s d̄icus . Sed nūc
de instituto nostro differamus.

De Metrorum generali appellatione.

m Extra omnia generalī appellatiōe quadiptito noīe defi
nita sunt. Quę res a desinētia metri sumpta est. Primū
Catalecticū dicit̄: id est / quod absentē syllabā desiderat. Secundū
Brachycatalecticū: cui duę syllabę / vel plenus pes deest. Tertiū
Hypocatalecticū: cui sup̄ perfectū syllabarū numerū una redundat.
Quartū Acatalecticū: cui superest / aut deest nihil.

De alia Metri appellatione.

a Pedum quoq̄ numero metra appellari certū est. Nam
aut Monometrū erit: quod duobus pedibus cōstat. ut
nubibus atris. Aut Dimetrū: in quo pedes fluunt quattuor. ut
Amice p̄pugnacula. Aut Trimetrū: quod sex pedes habet. ut
Nec fonte prolui labra caballino. Aut Tetrametrū: quod pedes
octo cōstituūt. ut Soluitur acris hyems grata vice veris et fauoni.
Duos autē pedes in Iambicis trochaicis & anapesticis p̄ uno cō
putari nō est ignorandū. In ceteris quidem metris singulos. ut Pen
tametris / Hexametris / reliquisq̄.

De alio Metrorum nomine.

a Lia quoq̄ speciali ratione metra nomē sortita sunt. Sūt
em̄ q̄b̄ locus ubi canē ceperūt appellatiōē dedit. Quę
dam ab ip̄is D̄js quorū laudes hm̄oi carminib̄ canebant / dici me
nerūt. Alia v̄o a rebus quas cōtinerent. Quędā ab inuētoribus

quidē esse quot musas constat. Qui inuētores proprios appellat: q̄ sua carmina lyricis modulationibꝫ aptaret. Alcibiāne alchinaniū/ab Ibicio ibiciū/ab Anacreōte ana-
/ab Aristophane aristophaniū/ a Pindaro pindaricum/a
/ab Sappho eruditissima muliere sapphicū.

De attributis Metri.

Quid est: ipsa metri concidi locis quibꝫdā. idē
grammatici volunt, quē est certa syllabarum
pronūciator debeat. Hęc in spēs
quattuor distribuit. Prima Pēhimemeris dicit: q̄ ex quibꝫ di-
midiū habet, ut Nōs patrię fines & Vrbis antiqua fuit. Secunda
Heptimemeris: q̄ ex semiseptenario sit, hoc est: cū post tres pe-
des manet una syllaba, ut Nāq̄ tibi reduces socios. Tertia Tro-
chaica: cū in tertio pede trocheus orationē claudit, ut Quid troes
potuere. Quarta est Buccolica: q̄ sit, ut Seruio placet cū p̄foratio-
nis in q̄rto pede dactylo terminat, ut Nōs patrię fines & dulcia.

De Metrorum generibus in speciali.

d E Metrorꝫ quidē generibꝫ q̄ apud nostros auctores le-
gisse me memini nūc paucissimis p̄gā. Quorꝫ princeps
est Heroicū hexametru dactylicū. Dictū olim Pithiū: ab Apolline
pithio: cuius oracula hoc metro ferri cōsueuerūt. Idēp̄m pedibus
lex cōstituit, aptū p̄fecto heroū laudibus describēdis. Quibꝫ mul-
ti quidē latini/ sed p̄ter ceteros ornatiꝫ Ennius/ Ver. Horat. Pros-
perius/ Tibull. Statius tholoas. Iuue. Silius ital. & hi ex gentibus
oēs: ex nr̄is v̄o Arator/ Prosp/ Sedulius/ Prudentius/ Sidonius/ For-
tunatus/ Arditenius/ & Fran. Petrarcha scripsere. Quos ideo no-
mino: ut his magis: q̄ Galtero/ Alano/ Vindonicē/ Theodolo/
Faceto/ Floreto/ parū teris authoribꝫ adolescētes posthac imbui-
ant. Multū est em: a teneris assuescere melioribus: & ideo adhuc
pectori purgatiores escas inferre: quibꝫ exauctū tandē & vegetas-
tum ingeniū/ elegantia sp̄iret & venustatē. Suscipit autē hic ver-
sus Heroicus omni pene loco dactylū & spondeū: tertio t̄m loco
tribrachū/ vel iambū, quod nō esse nisi figurate Perottus ait. Verꝫ
hūc Ver. in buc. versꝫ satis cōstare puto. Oia vincit amor: & nos
cedamus a mori. in quo/ mor & iambū facit: ultimū locū spōdeus
occupat et trocheus. Inueniē t̄m Proceleusmaticus priō & q̄nto lo-
co poni. Primo quidē: ut apud Ver. in georgi. Tenuis ubi argilla.

Quinto. ut apud eundē. Labat ariete crebro
centes a flumine reſſe capellas. Spondeo ut
tus locus eſt, a quo Spondaicus verſus appe
detraſſormatis in primo: Eurus ad Aurora / n
reſſit: Perſidaq; & radijs iuga ſubdita matur
pertium ad Iouem pro amica egrotante: Sunt
milia formoſarū: Pulchra ſit in ſuperis ſcilicet
q; inuenire apud Vergiliū in quinto lan
geor. Huc pater o Lenee / tuis hęc an
pineo grauidus autumnus Floret
efficiat: aut / dus / figurate poſitum
tis intelligo. Primū etiā locum
in. 1. geor. ad ſi. Fluuiorum rex Et
lus in ſexto loco. Verg. 2. geor. Inuentur vobis ex ſortu nudis arbu
tus horridaq; Et ſteriles / ſatāni malos geſſere valentes. Et dicit
verſus Ibicius hypermēter: qui non ſit / niſi ſequens verſus a voca
li incipiat: ubi per Synæſphen / vel ut ait Perottus / per Sympho
neſin poſtrema ſyllaba prioris verſus cum prima ſubſequentis co
incidit. ut apud Iuuenale in ſatira: Credo pudicitia, Magnaq; de
betur violata pœna / a duceo. deinde ſubditur: Et mouiſſe caput.
Et apud Ver. in. 10. Sternitur inſœlix alieno vulnere: coelūq; Aſpi
cit: & dulces moriēs reminſcitur argos. Sed præter omnes is ver
ſus optimus putatur / qui Daſtylis omnib; incedit. At intermiſcē
tur in vices varij pedes: ex quib; diuerſas metrorū ſpecies quidā
diſtinguunt. Quā rem quia parum nobis uſilitatis viſa eſt affer
re: relinquimus: ſatis eſſe rati / pedū ipſorū naturas diſtinxiſſe: quo
rum vel celeritate / vel mora carmen temperari poſſit. Nam ut ſu
pra diximus: ex Daſtylis celeritas / ex Spondeis mora & quędā
lentitas non inepte ſignificatur. Quāobrem ex his mixtis alterniſ
q; poſitis / diuerſam carmen habebit ſonoritatem. Non eſt ta
men eſtimandum: verſum hunc quē Daſtylicū heroicū appella
mus / abſolutam in ſe orationem ſemp amplecti / & unico ambitu
ſententiā terminare: quē admodū fere eſt ſemp apud Alexandrū
Non ſtriū: quin uno & dimidio verſu aliquādo / duobus interdū /
plumbusue conſumatur oratio. ut apud Ver. in. 1. gnei. Vrbs anti
qua fuit: tyrū tenuere coloni: Carthago. Et apud eundē in. 3. Poſt
q; res Aſie / Priamiq; euertere gentem / Immeritū ſuperis viſum: ce

Hum. & omnis fumat neptunia Troia. Diuersa
 querere terras. Augurijs agimur diuiz. Et in
 fraternas ades/alternaq; regna profanis De
 Thebas:Pyerius meū calor icidit.

De Elegiaco carmine,

Elegiacū proximū est:quod nunq; sine He
 esse legimus. Hoc quidē nomen sortitus:
 lugubri orationi cōueniens. Nā & epi
 lia sunt hoc solent carmine describi. Q;
 materias hoc versu tractauit, quod in
 Fastorū ipse testatus est: Quid vo
 demens ele. tantum Pōderis: heroidi res erat ista
 is. Est em̄ huiusmodi Pentametru: id est quinq; pedibus in
 bulans. Quorū antepostremus q̄ in altum subitę eiulatiōis in
 euehatur: ultimus ruit quodāmodo p̄ceps. ille em̄ semp est
 Anapestus. Nā nihil interest quibuscunq; numeris scribas: longa
 ne/an brevis ultima syllaba sit. Priores tres in hoc metro esse po
 fiunt: Dactylus/Spondeus/& Iambus. Sed Iambo semp est ter
 tius locus. Cuius vice interdū/sed raro Tribrachus apud recentio
 res auctores collocatur. Q, autē Iambus hoc in versu locum ven
 dicet/ ex Ouidio de remedio constat hoc metro: In liquidū redijt
 equor Martis equis. Vult tamē Cremonenē. duplicē in Pentame
 tro esse Penthimemerim: ad hunc modū. Bella mi, hi vide, o. bella
 pa. rantur a. it. ita ut illud o/ primę Penthimemeris/& it/ultimę pe
 dem unū simul faciant. Quod q̄ recte dixerint/viderint & Cre
 monensis/& Perottus. Res multo mihi facillima videtur/dicere:
 quinq; per ordinē succedentibus pedibus constare Pentametru:
 in quo pes tertius esse possit vel Iambus/vel Spondeus. Nec Peo
 nem tertiū puto versui huic quadrare: ut Cremonensi visum est:
 carmen Ouidianū in testem citant. Frigidior glacie/semianimisq;
 fui. In quo quartus pes / vel coeuntib; vocalib;/vel elisa una/ est
 Anapestus. Primo autem loco Dactylum/secundo Spondeum
 fere semper in Pentametro positum inueni.

De Lyricis versibus.

Vnt alia Dactylidi carminis inuenta: id est in quib; fre
 quentior ponitur Dactylus. Quę sibi velut accōmoda
 tiota lyridi comparauerūt. Quorum exempla quia apud Latinos

DE METRORVM GENERIBVS

authores in promptu sunt/dehis dicemus. Est etiam
 Dactylicū Pentametrum Sapphicum, cuius pedes sunt sex
 deus/Dactylus/& Trochei duo. Quo genere scripsit
 iste laus: Vt queant laxis, & item sanctissimorum
 confessor, est composita. In cuius secundo versu
 die dicere debemus, quoniam secundum pedem
 tet, ut apud Horatium sunt odę complures. Iam
 ē dire, Mercuri facunde nepos Atlantis. &
 rum sex & viginti. Et apud Boetium: Nouimus
 ruinas. Debet enim sic scādi: Nouimus quā
 inas.

Dactylicum Adonium Dimetrum Adoniam consistit Da
 ctulo & Spondeo/vel Trocheo, ut: Sancte Ioannes. Et apud Ho
 ratium: Terruit urbem. Huius carminis pedum sex est. Sancte
 Ioannes. & Terruit, urbem.

Dactylicū Phaleutium/ seu Archilochium, cęsura butcolica/& tribus
 Trocheis constans, ad hunc modū. Horat. Soluitur acris hyems
 grata vice veris & frigoris. Et apud Boetium: Quā varijs terras ani
 malia permeant frigoris. Quod hoc modo scandes, Soluitur, acris
 hyems grata vice veris, & frigoris.

Dactylicū Archilochium/ seu Colophonium Acatalecticū: ex Pen
 thimeri Iambica/& tribus Trocheis, ut apud Horatium: Trahūt
 siccas machinę carinas. Idē quoq; fit ex puris Dactylis, ut apud
 Boetium: Luminibusq; prior rediit vigor. Quod genus Alcianius
 Perottus appellauit. Illud sic metieris: Trahūt, q; siccas, & in hac
 syllaba finit Pentimeris Iambica. Deinde sequunt Trochei tres.
 hoc modo. Machinę carinas. Inter quos tñ Spondeus locum ha
 bet postremū sic. Luminibusq; prior rediit vigor.

Dactylicū Archilochium Dimetrum Hypcatalecticū hoc est: cui
 insunt Dactyli duo/& syllaba una. Horat. Arboribusq; comę. Re
 cipit tñ Tribachū ultio loco. Horat. Quę dederis animo. Sic enī
 mensurabis: Quę dede, ris ani, mo, quę syllaba superest.

Dactylicū Archilochium Tetrametrum Catalecticū: duob; primis
 pedibus Dactylum vel Spondeum recipiens: tertio Dactylus/&
 quarto Spondeum. Seuerinus Boetius: Si vis celsi iura tonantis.
 adhunc modum scandes: Si vis, celsi iura to, nantis.

Dactylicū Gliconicū, cuius primus pes est Spondeus / reliq;
 Dactyli duo: Horat. Miles te duce gesserat, Nisi ex duobus Da

& Pyrrhichium feceris, hoc modo: Miles, te du
 Scd communis eius mēſura fit hoc modo: Miles, te du

Dactylicū Alcmanū Falſcum Tetrametrū Acatalecticū: in
 Dactylos / vel Spondeos tres cū Dactylo / vel
 Spondeo quatuor ſyllabis tenies. Horaſ. Aut Epheſum / bimarſue Co
 Aut Ephe. ſum bima. riſue Co. rinthi.
 Alcmanū Tetrametrū Hypercatalecticū: con
 ſiſtens ex quatuor dactylicis ſuis pedes ſunt Spōdeus / v / Tro
 cheus: deſide. p. ſyllabis poſt quē ſupereſt ſyllaba. inde Dacty
 lus. ultimo loco Trocheus / vel Spondeus. Boetius: Heu q̄
 p̄cipiti merſa pro. fundo. Ad hunc modū ſcandes: Heu q̄ p̄cipi.
 ti. merſa pro. fundo.

Dactylicū Alcmanū Trimeterū Hypercatalecticū: quod Dacty
 li duo / & Spondeus cum una ſyllaba conſtituūt. Boetius. Omne
 hominū genus in terris. Cuius ſcanſio eſt huiusmodi: Omnomi.
 num genus. in ter. ris.

Dactylicū Alcaicum Laſgedicus Tetrametrus Catalecticū:
 habens Penthimemerim Iambicā / & Dactylos duos. Horaſ. Vi
 des ut alta ſtet niue candidum, ſic ſcandes: Vides ut al. ta. ſtet niue.
 candidum. Dactylicū Falutium Pentametrū Eudolicū: ex
 Spondeo / Dactylo / & tribus Trocheis conſtans. Boet. Quiſq̄
 compoſito ſerenus quo, ſic pones in numeros: Quiſq̄s, compo
 ſi. to ſe. renus. quo. Dactylicus Fera cratium Acatalecticum: ex
 Spondeo / Dactylo / & Trocheo conſtitutū. Horaſ. Grato Pyrrha
 ſub antro. Boetius: Pontus verſat arenas. Id eſt huiusmodi: Pon
 tus. verſat a. renas. Dactylicum Ithiphalicū Tetrametrū Aca
 talecticum: in quo fluunt Dactyli tres / & Pyrrhichius / vel Iābus.
 Boetius: Qui ſerere ingenuū vōlet agrum. Et menſura ad hunc
 modum: Qui ſere. re ingenu. um vōlet agrum.

De Iambicis verſibus.

i Ambicus verſus iſ optimus eſt / qui ſolis Iambis ince
 dit. Recipit tamē ſepe (ut in noſtris authoribus videri li
 cet) cum Iambo Spondeum & Pyrrhichium. Apud veteres Co
 micos & Tragoedos Dactylū & Anapeſtū & Chorū ſuſcipie
 bat: ſed hoc ſādiu exoleuit. Naſ ſubiectis t̄m Iambicis generibus
 uſos fuiſſe legimus quos habemus authores. Eſt em̄ quod

DE METRORVM GENERIBVS

dam Iambicum Dimetrũ Faleutium/siue Archilochiũ Catalecticũ: cuius primus pes Spondeus & secundus Iambus: tertius Spõdeus/vel Iambus: per Pyrrhichius cum syllaba. hoc modo apud Horatium. *geluq;* hoc em modo scandi: *Silue, labo, rã* & *q;* redundat. Iambicũ Hiponactiũ Trimeter deca syllabũ: quod senariũ Iambicũ Colonus cum appellat Priscianus de. 12. metris. *his* quinq; & syllaba: q̃ simul undẽ am. *quintũ* locũ vendicat interdũ Spõdeus. *mo* lucanar. Quod sic in pedes statues: *cu, nar.* Iambicũ Hiponactiũ Trimeter deca syllabũ/sex Iambis fluens: sed imparibus locis recipi Spõdeus. *cimus* primũ/tertiũ & quintũ. *Sic* em pedes nũerabiss. *Sic* em pedes nũerabiss. *bis, libor, nis* inter al. *tã* cum Dimetrũ Archilochiũ Acatalecticũ: qd̃ Iãbis quattuor constat. Spondeũ tũ admittit locis imparib; Horat. *Amice* ppugnacula. scandi hoc modo: *Ami, ce pro, pugna, cula.* Ad quẽ modũ, cõstant hymni: *Pãno* dierũ oĩm. *Veni* creator. *Iã* lucis orto sidere. *Aeternæ* rerũ cõditor. *Cõditor* alme siderũ. *A solis* ortus, & *Hõstis* herodes impte. Iambicũ Dimetrũ Archilochiũ Catalecticũ: cõstans Amphibrachio/ & duob; Iãbis/ siue Spõdeo. Horat. *Nõ ebur, neq; aureũ.* Quem versum sic in pedes locabis: *Nõ ebur, ne quau, reum.* Iambicũ Anacreontiũ Dimetrũ Catalecticũ: in quo sunt Spõdeus/vel Iãbus: tertius Iãbus: deinde supest syllaba. Boetius: *Quisquis* volet perennes. *Id* scande sic: *Quisq;* volet, penem. Iambicũ Archilochiũ Trimeter Catalecticũ: imparib; locis Spondeũ/atq; interdũ Anapestũ/ in fine Pyrrhichiũ/vel Spondeũ recipiẽs. Boet. *Quicũq;* sola mente p̃cipiti petit. Horat. *Suis* & ipsa Roma virib; ruit. Sic in pedes statuit: *Suis.* & *i, p̃sa Ro, ma vi, ri, bus, ruit.* Iambicũ Anacreontiũ Dimetrũ Catalecticũ: qd̃ Anapesto/ & duob; Iãbis pergit/ & syllaba. Boet. *Habet* hoc voluptas oĩs. Eius metri hæc est mēsurã: *Habet* hoc. volu. ptas om. nis. Iambicum Archilochium Dimetrũ Acatalecticũ: cõstans Spondeo/ Iambo: Spondeo itẽ/ & Pyrrhichio. Horat. *Abducit* ignorãtia. scãde: *Abdu, cit i, gnoran, tia.* Iambicũ Sapphicũ Acatalecticũ: ex Pæthime, heroica & Iãbis. 4. cõstitutum. Horat. *Scribere* versiculos

culum graui. Scande. Scribe. ver sic. los. Hic em si
 me. Deinde sequuntur Iambi. amo. re per. cussus.
 Spondeum recipit Iambi loco.

Dimetrum Archilochium Catalecticum / duobus
 ne. heroica: duobus deinde Daetylis constans /
 Horatius: Nivesq; ducunt Iouem nunc ma
 hoc exēplo scandes. Nives. q; du. cunt Io. uē.
 bt diligentius vide: ultimū Daetylū. nunc
 ter esse ponu. Nam siue / trisyllabū fecit Ho
 quod Prutius & post eum Tortellius affirmant.

De Anapesticis.

Napestorum duo tñ genera apud nostros authores
 inueniuntur. Primum est Anapesticum Pindaricum Di
 Acatalecticum: cōstans Spondeo / Anapesto / Daetylo /
 Spondeo siue Trocheo. Recipit tamē nōnumq; Proceleusmati
 Boetius: O stelliferi conditor orbis. Scande. O stel. liferi. con
 or. orbis. Alterum est Anapesticū Partheniacum Dimetrum
 Catalecticum. In quo primus pes est Spondeus. Deinde Anape
 sti duo. atq; superest syllaba. Boetius: Foelix nimis prior etas. scan
 de. Foelix. nimium. prior etas.

De Choriambicis.

c Horiambici carminis quinque genera authores nostri su
 is exemplis notauere. Primum est Choriambicū Al
 depiadeum Tetrametrum: Spondeo / duobus Choriambis / & Py
 rhichio constans. Seneca in Hercule furente: O fortuna viris inui
 da fortibus. Et apud Horatiū: Mecenas atavis edite regibus. Itē
 exegi monumentum ere perennius. Item: Donarem patrias. &c.
 Et in sacris: Sanctosq; meritis inclyta gaudia. diui Ambrosij opus.
 in quo Pēon quartus reperitur. Scande. Sancto. rum meritis. incly
 ta gau. dia. Quo numero is qui de sacramentali corpore hūc hym
 num (Sacris solennijs iuncta sint gaudia) scripsit / se cecinisse puta
 uit. Secundum Choriambicū Gliconicum Trimetrum: quod
 unum tñ Choriambū admittit. Horatius: Si te diua potens Cy
 pri. Sed loco Choriambi recipit Molossus. Seneca in Layo: Tē
 perem cephryo leni: Vela ne presse graui. Scande. Tempe. rem ce
 phryo. leni. Vela. ne presse. graui. Ne presse / em Molossus: q ex
 tribus longis sit. Tertium Choriambicū Monometrum Aristo

DE METRORVM GENERIBVS

phaniū: Choriambo & Bacchio cōstans. Horatius: Lydia
oēs. Scande. Lydia dic per omnes. Quatuor Choriambi
metrū Alchaicū: spondeo uno/choriambi tribus/& uno
hichio. constans. Horat. Tu ne quiesceris istis per
tibi. Idē: Nullā Vare sacra vite prius seueris ar
lam. Vare sacra. vite prius. seueris ar. boreā.
bicum Sapphicum: constans trocheo/spondeo
bis/& bacchio. Horat. Te deos oro: Sybari
do. Scande. Te de. os oro Sybari. cur prope

De Ionicis a minori

o No tñ genere Ionicorū a minore lausū auctores quos
legimus usi sunt. Id appellat Sapphicū a minori Trime
trum Acatalecticū. hoc est: tribus trocheis a minori cōstans. Ho
ratiū: Miserat est: nec amor dare ludū. Hoc modo scandit. Mi
serat est. nec amor dare ludum.

De Trochaicis.

t Rochacū genus est in nostris authoribus bipertitū.
Vnde Alcinanium Dimetrū Acatalecticū. Boeti
us: Quos vides sedere cello. in quo locis imparibus Trocheū/ Tri
brachium/& Dactylum inuenies. paribus Trocheum & Anape
stum. Scande. Quos vi. des se. dere. cello. Alterum est Trocha
icum Ferecracū. Boetius: Solij culmine reges. Anapesto/Dacty
lo/& trocheo vel spondeo cōstans. hoc modo: Solij. culmine. reges.

De intermixtis generibus.

e St præterea non ignorandū: Metra inter se permixta esse
se nonnunquam: & inde nomina sortiri. Quod em̄ unifor
me est & purum/Monocolos appellat. quale est Buccolicum:&
reliqua opera Vergilij. Ex duobus generibus mixtum/Dicolos
Distrophos vocatur. id est: cū post duos dissimiles versus ad pri
mum fit conuersio. Quale est illud Horatij. Mater seua libidinis.
& epistolę omnes Nasonis. Dicolon Tetrastraphō: si post tres
eiusdem generis versus/& quartū alterius modi/ad primum acce
demus. ut est illud Horatianū: Mercuri facunde nepos Atlantis.
& illud eiusdem: Integer equi/scelerisq; purus. Si po post versus
tres diuersi generis/ad primū conuertemur: Tricolos Tetrastro
phos erit. Quo genere est illa Horatij oda: Dianā tenere dicite vir
gines. Itē alię cōplures: quas attentus lector facile peruidebit.

suprapositis versuum generibus usi sunt latini cōmunio
 res: in quibus perdiscendis si quis studebit illos imitari:
 insuper quādam formas cōmiscēdi inuicem perdes; aut
 eundem versum singulas orationis partes congerendi:
 eundemq; simili desinentia concludendi. qui modus Leo
 nardus appellat. Sed eā varietatē seorsum distinguere ideo vo
 luit. Quia tū oculis/tū auribus & videri et audiri facillime
 potest. Conscripti certe non fuerunt nescio qui versus; quos
 forte non ad focum quidam ineptissime sinxerunt Caudatos: Ca
 thenatos: Crucesignatos: & quos non sine cachinno scribimus/
 tumbellarios/titubantes/secrarios/saltatellos/& alterutratos:
 dignissimā suis laudatoribus turbam. De quibus omnibus (sunt
 enim permulti alij) docet tū Tumbellarios & Crucesignatos ad
 exemplum vitandę ineptitudinis causā referemus. Tumbella
 rios dicūt huiusce formę numeros. Anglia/Flandria florida: Frā
 cia nescia fraudis: Possidet hęc tria prēmia/pręda/pręlia laudis.

Crucesignatos appellant hos versus. Virgo pater Christi con
 sistens inuolata: Tu mihi pergrata summa bonitate dedisti. Si
 erunt forte (ut scimus plerosq;) quibus ista placebunt: his illa ipsa
 exempla dicta existimēt: vobis anilia putentur. Nemo igitur no
 bis insultet: si rem per parū utilem/insulsam/ridiculam/perceptu
 facillimā consulto non scripsimus. Nam psuasum tenemus: mul
 tum scholasticis obesse/dum artem aliquā minutissimis pręcepti
 culis dispersitā legunt. Primū: q̄ literis ipsi confidentes/inuenien
 dis rebus animū negligentius intendunt. Deinde lectionis multi
 plicitate vexati/minime valent memoria. Quas res ut maxime
 vitaremus/studuius esse brevissimā.

Impensis Leonardi Alantsee Vuieneñ.
 Austrię manuali prelo Ioannis Schotti
 Argentinē. Anno Christi 1515.

